

Két ingyenfüzet: „Mezőgazdasági terményértékesítés“,
„A gépek jelentősége a mezőgazdasági üzemben“.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SOHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-

dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 44. szám.

Vasárnap, október 28.

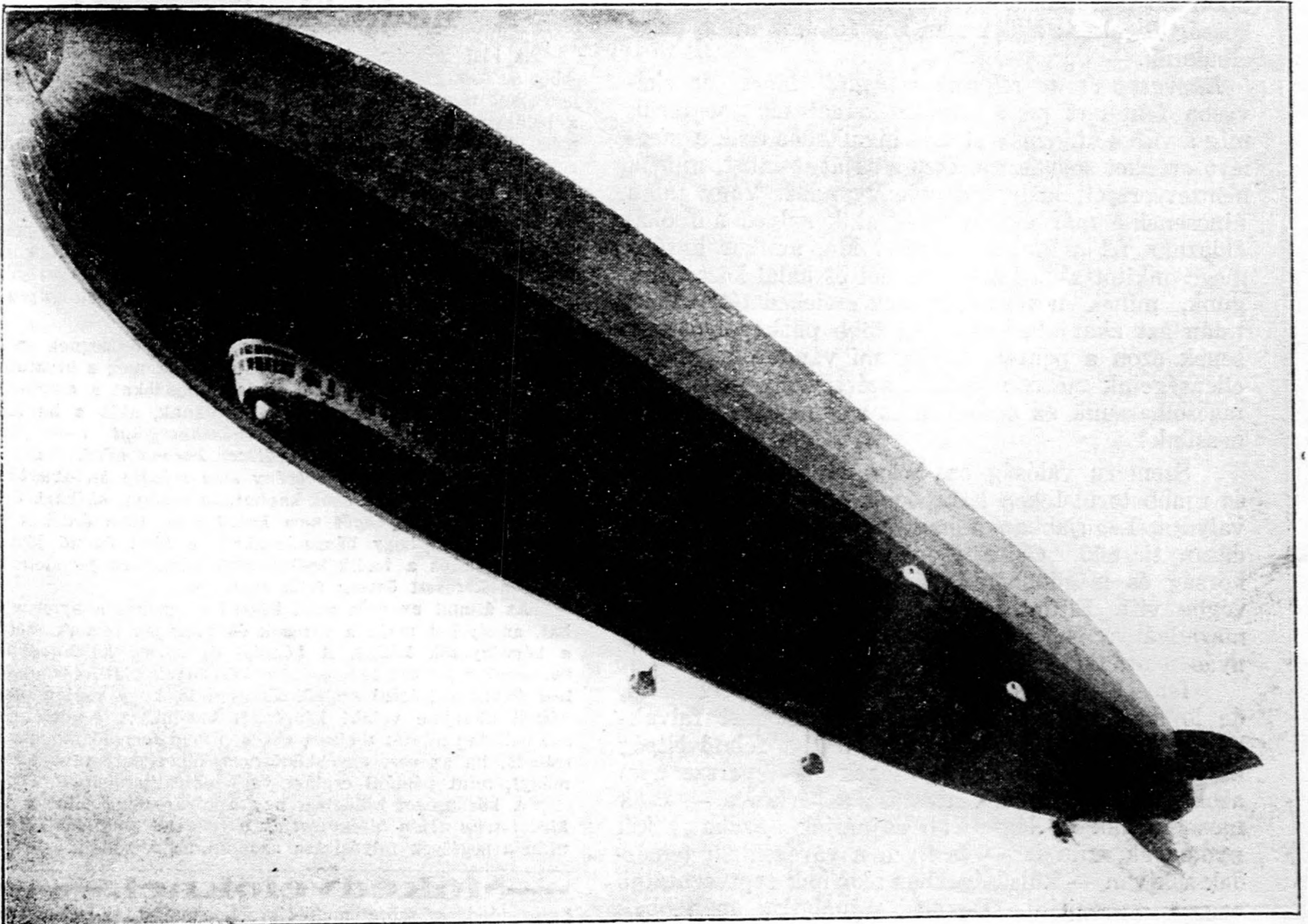
Ekevas avagy selyemharisnya?

Írta: Várnai Ferenc.

Mikor e cikkemnek címét leírtam, önkénytelenül megállt kezemben a toll. Mert milyen más az ekevas, mely fölhasogatja az ugart, előkészíti a földet a termésthöz mag befogadására és a selyemharisnya, mely a hivalkodás és sokszor nevetségig fajuló parádézás eszköze. Távol áll tőlem, hogy itt e helyen er-

kölcsöt, társadalmi morált prédikáljak. Nem. Jelen cikkemnek főleg gazdasági éle lesz.

Mondhatnám, hogy megdöbbentő hatást keltett országszerte az a körülmény, hogy a jegybank a bankrátát egy százalékkal felemelte. Ugy gondolom, hogy ez nem azért hatott megdöbbentően a magyar

A „Gróf Zeppelin“ diadalmas óceánutja után Newyork fölé érkezik.

gazdasági tényezőkre, mert az új gazdasági miniszter programjában — nem is olyan régen: alig pár hete — a hitelviszonyok javítását helyezte kilátásba, hanem inkább azért, mert ma már azon az úton haladunk, mely a *takarékossághoz* vezet.

Örvendetes jelenség ez. Nem a leszámítolási kamatláb felemelése — mely sajnálatos, de bizonyára indokolt, — hanem ama körülmény, hogy manapság egy százalék is oly sokat jelent. Mert hiszen még csak alig mulott egy-két éve, hogy valósággal dobálóztunk a százalékokkal, ami a takarékoság iránti érzék hiányával magyarázható. Ma másként áll a helyzet. A nehéz gazdasági viszonyok kényszerítettek bennünket a takarékoságra, de mégis leginkább ama igazság felismerése, hogy elmúltak azok az idők, amidőn „spekulációval“ is kísérletezhettünk és bizony — gyakran — sikerrel. *Ma értéke van a pénznek.* Az újjáépítés útján már közelgünk ama idők felé, mikor megint elmondhatjuk: „aki a fillért nem becsüli, a pengőt nem érdemli“, „mert ki nem rakja össze a filléreket, annak soha sem lesz egy egész pengője.“ Valóban ma már csak munkával és takarékosággal számíthatunk a boldogulásra, kivéve azokat, akik minden időben a dolgos emberek hiszékenységét és védtelenségét kihasználva, azok verejtékes munkájából huzzák a hasznukat. Ezek még ma is megélnék munka nélkül, de nekünk minden törekvésünkkel azon kell lennünk, hogy erőnket helyesen használjuk fel és minden garasunkat hasznos, jövedelmező beruházásra fordítsuk. Ne jelszó legyen a takarékoság, hanem a vérünkbe menjen át a takarékoság fogalma: akkor nem kell félnünk attól, hogy elbukunk.

Ekevasat és ne selyemharisnyát! Mert az ekevasba fektetett pénz kamatos-kamatosan megtérül, míg a város utánzásával való hivalkodás csak a meglévő erőnket sorvasztja. Ugy a saját erőnket, mint a nemzet erejét, mely közvetve ugyanaz. Vagy talán nincsenek-e már elegendő azok, akik súlyos milliókat áldoznak fel a hiúság oltárán? Ma, amikor hazánk megcsönkítetttsége közepette, élet és halál közt lebegünk, minek nevezhetjük ezek cselekedetét? Vagy talán azt akarjuk, hogy még több puskagolyót öntsenek azon a pénzen, melyet mi vándoroltatunk ki ellenségeink zsebébe, csupán azért, hogy pudert pamacsolhassunk az arcunkra és selymekben diszelegessünk?

Szomorú valóság az, hogy napról-napra újabb és újabb területeken harapódzik el a hiúság nyavalyája. Legújabbán a hagyományokat mindig példásan tisztelő *Ormányságban* ütötte fel fejét e kórság és megdöbbentő az a pusztítás, melyet itt végbe vitt. Eltűnt a régi, szép népviselet utolsó maradványa is és felváltotta azt a selyemharisnyás nemzetközi „divat.“

Ismétlem, nem akarok erkölcsöt prédikálni, de le kell, hogy szegezzem: a divathóbort falvakban való tobzódása nem más, mint a félműveltség átka. Mert a valódi értelmiségek — persze nem azokat értem, akiknek hivatása a kérdés — csak mosolyognak és legfeljebb sajnálják azokat, kik nyomoruk árán is — és ilyen a városokban temérdek sok van — külsőségekben akarnak reprezentálni, vagyis szerepelni. De még sajnálatra méltóbbak azok, kik ezeket utánozzák.

Végezetül egy kis tanulságos történetet mondok

el, mellyel elejét akarom venni ama ellentmondások áradatának, melyet e cikkem megjelenése eredményez. Az eset történt nemrég az egyik kis községben, bucsu idején. Összesereglett a hét határ: a rokonság le- és felmenő ágazatja. Még városi vendégek is voltak, többek között egy középiskolai tanár.

Szólt a muzsika, járta a tánc és a leányok *legalább hatszor átöltöztek.* A mi tanárunk is jelen volt a mulatságon és nem egyszer rándult mosolyra a szája szöglete.

Rövidre fogom a dolgot. Másnap reggel, alig két-három órás alvás után, kiment a tanár ur az udvarra. Jól esett a friss levegő. Először ekkor látta meg a leányt, a szomszédék leányát. Éppen a baromfival és a malacok etetésével bajmólódott. Egyszerű kartonruha takarta formás idomait. Nem tudjuk, mit gondolt a tanár ur felőle, de tény, hogy egy hét múlva megtörtént az eljegyzés és nemsokára meglesz a lakodalom is. A tanár ur elveszi a leányt, és akiről csakhamar megtudhatta, hogy még csak *nem is gazdag. Mégis elveszi.* Ez az, amit a leányos anyák nem tudnak megérteni. Miért éppen ezt, mikor ott a mulatságon szerintük *különbet* is választott volna...

Eddig a történet, melynek valódiságáért kezeskedem. Érdemes, hogy elmerengjünk rajta, felvetve a kérdést: *ekevasat avagy selyem harisnyát?*

Karácsonyra kiosztásra kerül a hadikölcsön-segély.

Az idei költségvetés hatmillió pengőt irányzott elő, hogy ebből az összegből a háború anyagi károsultjait, a hadikölcsönjegyzőket támogassák. A hatmillió pengőből *egymillió pengőt* a belügyminiszter kap azok segélyezésére, kik a háború alatt még kiskorúak voltak és a gyámhatóság jóváhagyásával szereztek hadikölcsönöket, de ezek még ma is birtokukban vannak. *Ötszázezer pengő* a nyugdíjintézmények és jótékonycélu intézmények támogatására szolgál, amennyiben azok hadikölcsönjegyzés következtében tönkrementek. *Ötszázezer pengőt* a középosztály tömegnyomorának enyhítésére szánt a kormány. A fentmaradó *négymillió pengő, mely a hadikölcsön-segély céljait szolgálja, minden valószínűség szerint karácsonyra már kiosztásra kerülhet.*

Az a rendelet, mely ennek a jelentős összegnek szétosztását szabályozza, néhány nap múlva jelenik meg a hivatalos lapban. A rendelet tartalmazni fogja mindazokat a szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni azoknak, akik a hadikölcsön-segélyre igényt tartanak. *Hadikölcsön-segélyt csak azoknak engedélyeznek, akik legalább ötezer korona névértékű kölcsönt jegyeztek és az eredeti kötvény még mindig birtokukban van.* De ezek közül is csak azok kaphatnak segélyt, *akiknek évi össz-jövedelmük 1500 pengőt nem halad meg.* Igen érdekes ujtítása a rendeletnek, hogy házastársaknál a férfi és nő jövedelmét összeadhatja és a hadikölcsönjegyző házastárs jövedelmének a közösen keresett összeg felét számítja.

Az állami nyomda most készíti el azokat a nyomtatványokat, amelyeket majd a városok és községek fognak szétosztani a kérvényezők között. *A községi és városi hatóságok ingyen kötelesek a feleket támogatni a kérvények kiállításában és egyben felvilágosítással szolgálnak arra is, hogy vajjon nem alap nélkül akarja-e valaki kérvényét beadni.* A rendelet szerint, aki valótlán adatot terjeszt elő, *egy évig terjedő fogházzal büntethető,* ha az eset egyébként nem képez súlyosabb büncselekményt, mint például csalást vagy okirathamisítást.

A közönséget különben úgy a fővárosban, mint a vidéken *hirdetmény útján tájékoztatják a rendelet megjelenéséről,* mely után a segélyek folyósítása azonnal megkezdődik.

Műkedvelőknek
színelőadásra, szüreti mulatságra, felvonulásokra, farsangi mulatságokra korhű jelmezeket ajánlok. **Rácz Dezső,** jelmezkiölcsonzó
Budapest, VII., Wesselényi-u. 2. VII., Izabella-u. 27/a. Tel.: József 445-33

Nagysikerű hitelszövetkezeti értekezlet Balassagyarmaton és Esztergomban.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet propagandaakciója során október hó 20-án esütörtökön Balassagyarmaton nagysikerű vármegyei értekezletet rendezett, amelyen Nógrád és Hont vármegyék szövetkezeti és gazdatársadalmi csaknem teljes számban jelen volt. Az értekezleten Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár elnökölt és azon megjelentek Pályi Pál főispán, Baross József alispán, Berczelly Béla v. b. t. t., Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter, Virava János kormányfőtanácsos, Jeszenszky József pápai prelátnak, Krúdy Ferenc és Kohut Adorján országgyűlési képviselők. Az OKH központja részéről az értekezleten résztvett Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató, Kovács János ügyv. igazgató, Borsody Sándor igazgató és Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök.

Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár elnöki megnyitójában a szövetkezeti eszme törhetetlen hívének vallotta magát „Mindenkor büszkén vallok magam a falu népe támogatójának — mondotta többek közt — mert az az érzésem, hogy Magyarország csakis a szövetkezeti szervezett kisgazdatársadalom alapján épülhet ujja.”

— Ezután Schandl Károly dr. nyug. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója tartott nagyszabású előadást, amelyben rámutatott arra, hogy a magyar földet a versenytermelés és a szövetkezeti mozgalom szerveztségével lehet talpraállítani. Az egyre fokozódó világversenyben a magyar mezőgazdaság sorsa az agrárszövetkezeti hálózat erkölcsi és anyagi megerősödésétől függ. Ezért szükséges a hitelszövetkezetek megerősítése és a szövetkezeti üzletrésztők szaporítása, amely a magyar kisgazdatársadalom függetlenségét biztosítja.

Pályi Pál főispán a közigazgatás támogatását ígerte meg a mozgalomhoz, amelyhez Baross József alispán is felajánlotta támogatását. Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, a szövetkezeti gondolatot a XX. század uralkodó közgazdasági eszméjének nevezte, Virava János, Jeszenszky Kálmán, Dutka Imre felszólalása után pedig ifj. Flórián Márton előterjesztésére az értekezlet határozati javaslatot fogadott el egyhangú lelkesedéssel, amely a hitelszövetkezeti üzletrésztők és betétgyűjtés fokozására szólítja föl a vármegyét.

Másnap Esztergomban tartotta meg az OKH vármegyei propagandaértekezletét Mátéffy Viktor apátplébános elnökle mellett. A vármegyei értekezleten megjelentek a többi között Huszár Aladár főispán, Palkovics János alispán, Bogya János, Péntek Pál, Frey Vilmos és Kócsán Károly országgyűlési képviselők, Balogh Gyula, a Faluszövetség igazgatója és Schandl Károly alelnök-vezérigazgató vezetésével az OKH vezetősége közül többen, akik emelkedett szellemű beszédekben vázolták a szövetkezeti üzletrésztők gyarapításának nagy gazdasági és nemzeti jelentőségét. Antony Béla esztergomi polgármester szavai után a vármegyei értekezlet egyhangúan elfogadta Szekendi József plébános határozati javaslatát, amely a szövetkezeti tőkegyűjtés erőteljes propagálását sürgette.

Tizenháromgyermekes házaspár.

Képlink Szabó Gyula karakószörcsöki gazdát és feleségét ábrázolja, tizenhárom gyermekük társaságában.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara ujjáalakulása.

A mezőgazdasági kamarák szervezeteinek mandátuma lejárt és rövidesen sor kerül a Kamarák önkormányzatainak ujjáalakítására. A kerületi kamarák közül elsőnek a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara tartotta ujjáalakuló és tisztújító közgyűlést vasárnap Kecskeméten.

A közgyűlést Purgly Emil elnök nyitotta meg és bejelentette, hogy a törvény és az alapszabályok értelmében a Kamara egész tisztikarának a mandátuma lejárt s rábízta a tisztikar választását az ujjá alakult közgyűlésre. Szünni nem akaró taps s lelkesedés nyilvánult meg e szavaknál a régi elnökség iránt, úgy hogy Staub Elemér első alelnök kihirdette azt az egyhangú bizalomnyilatkozást, amely Purgly Emil személye iránt az újabb választás alkalmával megnyilvánult. Ugyanilyen egyhangú lelkesedéssel választotta meg a Kamara közgyűlése a Kamara alelnökeit és pedig első alelnökül Staub Elemért, második alelnökül Kiss János dr.-t, harmadik alelnökül pedig Eberhardt István garai kisgazdát.

Ezután tartotta meg Purgly Emil elnöki székfoglalóját, amelyben kitért a ma időszerű összes agrárpolitikai kérdésekre. A magyar mezőgazdaság helyzetét az értékesítés szempontjából vizsgálva, hangsúlyozta, hogy a nyugati piacok mellett igen nagy gondot kell fordítani keletre is, ahol különösen tenyészállatokkal és gépekkel tudunk eredményt elérni. Megemlékezett a földet terhelő mintegy harmincnövelede adóról és állást foglalt a gyakori földcsere ellen, ami szintén megterhelést jelent általános gazdaszempontról. Az olcsó mezőgazdasági hitel biztosítása mellett az adózás egyszerűsítését hangsúlyozta. Különösen hosszan foglalkozott a mezőgazdaságot érintő súlyos vámtérhekkel s ami ebből folyik, a kártelek garázdálkodásaival. A bérlők helyzetének megkönnyítése végett az ingó jelzáloghiteltörvény meghozatala, majd a növényvédelmi szerek miniszteri ellenőrzése mellett foglalt állást. A szarvasmarha tenyésztéssel kapcsolatban pedig a zsirsértés további tenyésztését hangsúlyozta.

A nagy lelkesedéssel kísért elnöki szavak után Staub Elemér első alelnök, Kiss János dr. és Eberhardt István alelnökök mondtak köszönetet megválasztásukért. Kovács Jenő a gazdaközönség támogatását ígerte meg és erélyes intézkedések foganatosítását sürgette a felesleges konzerv- és gyümölcsbehozatal ellen. Kégl János dr. a mezőgazdaság vámpolitikai helyzetét tette szóvá. Javaslatot terjesztett elő, hogy a kerületi kamarák az országos mezőgazdasági kamara vezetésével sürgesék a kormánynál a mezőgazdaság bajainak gyors orvoslását.

Koós Mihály államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója szólalt fel ezután, aki üdvözölte az ujjáalakult kamarát és vezetőségét, majd megállapította, hogy ma olyan időköt élünk, amikor a gazdatársadalom nem nélkülözheti a kormány támogatását, mert a fájó kérdésekben csak a kormány adhat a gazdaközönségnek támogatást. A gazdatársadalom egyetemének — a társadalmi békére hivatkozva — kell követelni a mezőgazdaság nagyobb arányú támogatását.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közgyűlése Rómában.

A magyar kiküldöttek több javaslatot terjesztettek elő.

Negyvenhat állam kiküldötteinek részvételével kezdte meg közgyűlését Rómában a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet. Magyarország részéről résztvesznek a gyűlésen: Márffy-Mantuano Rezső meghatalmazott miniszter, Konkoly-Thege Gyula, Marschall Ferenc, Blaskovich Sándor és Mudrony Ferenc dr.

A közgyűlésen tárgyalás alá került az idén végrehajtandó nemzetközi általános mezőgazdasági üzemművelési statisztikai összeírás végső alapelveinek megállapítása. Konkoly-Thege Gyula, a Statisztikai Hivatal igazgatója, a tárgyalás során több javaslatot tett, amelyeket elfogadtak.

A közgyűlés napirendjén szerepelt a nemzetközi borkereskedelem rendezése és a borhamisítás megelőzésének szabályozása is. Ennél a kérdésnél Márffy-Mantuano Rezső a magyar kormány részéről javaslatot terjesztett elő, mely szerint a jövőben „bor” elnevezés alatt csak olyan szeszesitalok hozhatók forgalomba, amelyek friss szőlő levéből szeszes erjedés útján származnak. Továbbá a bornak helyi vagy vidéki elnevezés, vagy pedig szőlőfajtáról való elnevezés alatt történő forgalomba hozatala akár a belföldön, akár a külföldön tiltassék el abban az esetben, ha az illető bor nem kizárólag azon a helyen, vagy vidéken, vagy nem ugyanabból a szőlőfajtából állítottatott elő, amelynek nevét viseli.

Nagy érdeklődés fogadta a kongresszuson Mikulski lengyel delegátus felszólalását, aki az agrártermelés cikkeinek értékesítése körül mutatkozó nehézségeket tárgyalta. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a mezőgazdasági cikkek kínálatát a kormányoknak kellene befolyásolni s attól sem szabad visszaradni a kormányoknak, hogy a termelést korlátozzák. Magyar részről Marschall Ferenc dr. foglalkozott a lengyel kiküldött javaslatával. Kifejtette, hogy az agrár-értékesítés sikere céljából a kínálat korlátozása figyelmet érdemel. Itt még tovább is kell menni, mert a kínálat bizonyos fokú szabályozásának nemcsak egy országon belül, hanem még ennél is fokozottabb jelentősége lehet az európai agrárállamok bizonyos csoportosulására, amely államok a számbajövő piacokért való tülekedésben ma a kínálat egymásra halmozásával tulajdonképpen egymás értékesítési lehetőségeit rontják. Helytelen gondolat azonban, hogy a mezőgazdasági államok a jövedelmező értékesítés biztosítása végett a termelés korlátozásának útjára lépjenek. Inkább helyénvaló lenne, ha egyes kormányok csak olyan cikkek termelését támogatnák, amelyek előállításának természeti előfeltételei náluk adva vannak és ezenfelül is csak ama cikkek előállítását részesítenék védelemben, amelyeknek termelése ott a meglevő gazdasági berendezések folytán, vagy a természet rendelkezéséből valóban jövedelmező. Az ugynevezett exportáló mezőgazdasági országok elől a fogyasztópiacokat vámmal és egyéb kormányintézkedésekkel elzárni csak arra jó, hogy a fogyasztó országokban drágulást, a termelő országokban pedig áresést és a vásárlóképesség sorvadását idézzék elő.

A kongresszuson a nemzetközi buzamúzeum ügyével is foglalkozott. Itt Mudrony Ferenc dr., a földművelésügyi minisztérium képviselője, bejelentette, hogy nálunk a Mezőgazdasági Múzeumban tökéletes csoportja van már az országban legrégebb

idők óta díszlett magyar buzaféleségekből; ez a gyűjtemény az országban végzett buzanemesítő kísérletek anyagával egyre bővül. Ha a konferencia határozata a római állandó nemzetközi buzamúzeumot illetőleg megvalósul, Magyarország örömmel fogja a területén tenyésztő buzafajok mintáit rendelkezésre bocsátani.

A mezőgazdaságra hasznos állatok védelme ügyében ugyan csak magyar részről azt a javaslatot tették, hogy a római mezőgazdasági intézetet kell azzá a szervvé fejleszteni, amely a mezőgazdaságra hasznos állatok védelmének előmozdítását kezébe venni hivatott.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A nyári szünet után október hó 16-án, kedden, ült össze először a képviselőház. Ezen a napon csupán a napirendet tárgyalták.

Másnap, október hó 17-én, szerdán, vita nélkül elfogadták a zárszámadási bizottság jelentését, majd a Cegléd-környéki gazdasági vasut engedélyezésének tárgyalására tértek át. Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter rámutatott arra, hogy ez már a harmadik gazdasági vasut, melyet a városok saját költségükön építenek. A következő költségvetési évben nagyobb támogatásban részesíti a gazdasági vasutakat, mert a példa megmutatta, hogy az új vasutak felépítése nyomán milyen gazdasági fellendülés következik be. A javaslat elfogadása után a bodrogközi vasut Sátoraljaujhely—Sárospatak közötti vonalának engedélyezéséről szóló jelentést fogadta el a Ház. Ezután a külföldi hajóstársaságok részére adott engedélyek meghosszabbításáról szóló belügyminiszteri jelentést vetették tudomásul, majd elhangzott egy interpelláció az egyetemi beiratások ügyében.

Október hó 18-án, csütörtökön, Örfly Imre megindokolta indítványát, mely szerint a Ház küldjön ki huszonegytagú bizottságot a házszabály-módosítás letárgyalására, majd a képviselőház néhány kisebb törvényjavaslattal és jelentéssel végzett.

Október hó 19-én, pénteken Örfly Imre indítványának tárgyalására tértek át. A kisebbségi szónokok a házszabály-revizio ellen foglaltak állást, az Egységspárt részéről pedig F. Szabó Géza és Jánossy Gábor megállapították, hogy a módosított házszabályok szerint sokkal eredményesebben dolgozhatik a képviselőház, mint eddig.

Október hó 20-án, szombaton, és október hó 22-én, hétfőn, a Ház nem tartott ülést.

Az Egységspárt értekezlete.

Az Egységspárt október hó 18-án, csütörtökön, értekezletet tartott, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök tájékoztatta a párt tagjait az időszerű kérdésekről. A békerevizio kérdésével kapcsolatban megállapította, hogy szükség van elsősorban olyan külpolitikai konstellációra, amely erős alapot nyújt arra a külpolitikai kérdésre, amelyet sürgetnek. Nagyon szerencsétlennek tartaná, ha a revizio kérdését a pártpolitika alapjává tennék. A revizio nem lehet egy párt programja, senki sem monopolizálhatja ezt a gondolatot a maga számára. Ez a kérdés nem pártoknak az ügye, hanem a nemzeté. A miniszterelnök ezután felsorolta a készülő, illetve benyújtásra váró törvényjavaslatokat. A kereskedelmi miniszter az exportfejlesztés érdekében a hajózási vállalatok támogatásáról és létesítéséről, továbbá a korlátolt felelősségű társaságok és részvénytársaságokról, az ipartestületekről és a kézműveskamaráról nyújt be törvényjavaslatot. Törvényjavaslat készül továbbá az utak szabályozásáról is. A földművelésügyi miniszter a bortörvény novelláját, a szőlőgazdálkodásról és a hegyi kőzsegekről szóló törvényjavaslatot, a mezőgazdasági cikkek márkázásáról a külföldi forgalomban

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA”
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legtokéletebb gyógyszer.

„GAMMA”
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464-71.

szóló törvényjavaslatot, továbbá a tavasz folyamán a mezőgazdasági munkásság öregségi és rokkantsági biztosításáról szóló törvényjavaslatot kívánja benyújtani. Az igazságügyminiszter a sajtónovellát és a részvényfogról szóló törvényjavaslatot fogja benyújtani. A népjóléti miniszter a kisiparosság öregségi és rokkantsági biztosításáról és a szakszervezetek reformjáról szóló törvényjavaslatokat. A belügyminiszter a törvényhatósági reformról, az önkormányzatok háztartásáról és a községi illetőségről szóló törvényjavaslatokat nyújtja be. A kultuszminiszter a népiskola nyolc osztályáról, a hovádelmi miniszter a katonai beszállásolási törvény reformjáról nyújt be javaslatot. Ezenkívül egész sorozata a kisebb kérdéseknek vár megoldásra. Ezt az óriási feladatot természetesen csak úgy tudjuk megoldani és befejezni, hogyha a Ház tanácskozásait a többségben siettetni tudjuk. Ez volt az oka annak, hogy a párt részéről Örfly Imre indítványt nyújtott be a házszabályok reformja érdekében.

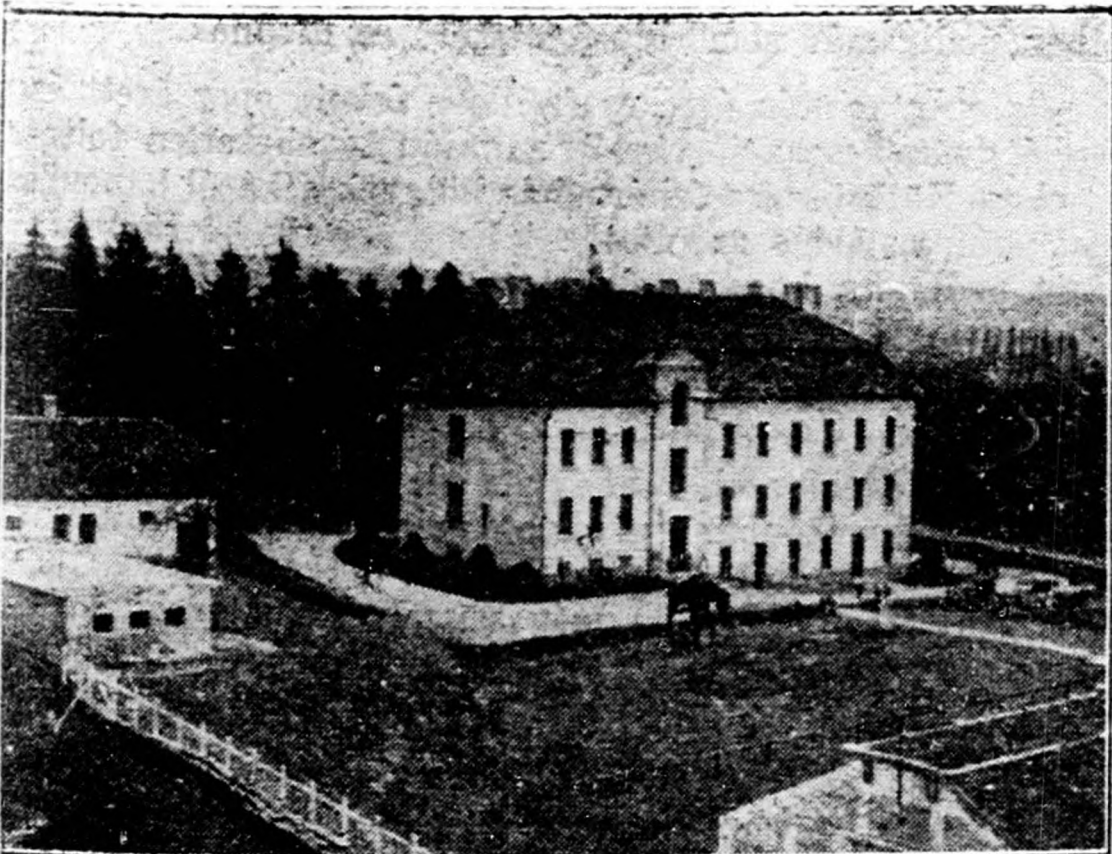
Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter rámutatott a kormány pénzügyi politikájának nagy eredményeire. Kivánatosnak tartja, hogy közterheink tovább ne növeltesenek. A községeknél a 13 millió felüli házadóból egy megfelelő alapot létesítenek, melynek rendeltetése az, hogy a belügyminiszter az arra rászoruló községek háztartását megfelelő támogatásban részesítse. Ismertette ezután a pénzügyminiszter a forgalmiadó körüli visszasságok megszüntetése érdekében tervezett intézkedéseket. Az állatforgalmi adó ügyében kijelentette, hogy itt arra törekszik, hogy valamennyire enyhébbé tegye az adózást. Éppen azért azt javasolja, hogy a fiatalok forgalmiadóját szüntessék meg s ezenfelül vezessék be a vásárookra a bélyeggel való forgalmat.

Prónay György báró földmívelésügyi államtitkár rámutatott arra, hogy Trianon folytán komlóterületünk nagyrészt elvesztettük s az ország komlószükségletét nem tudjuk kellő mértékben ellátni. A kormánynak feladata volna tehát, hogy kölcsönt folyósítson olyan gazdaságok részére, amelyek komlótelepeket akarnak felállítani s ennek az eljárásnak helyességét bizonyítja az is, hogy ma már mintegy hetven százalékban el tudjuk látni a szükségletet.

Végül az értekezlet elhatározta, hogy azon az emlék-ünnepélyen, amelyet október 28-án tartanak Erdősokonyán, nagyatádi Szabó István halálának évfordulóján, a párt tagjai a lehetőség szerint minél nagyobb számban vesznek részt.

Kedvező kiviteli lehetőségek mutatkoznak a magyar termékekre.

A kormány tagjai Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével október hó 19-én, pénteken, minisztertanácsot tartottak, amelyen megjelent a külföldi tanulmányutjáról

A kehidai új földmives-iskola.

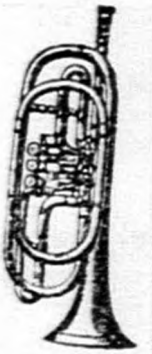
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedük . . .	már P 7.90-től
Harmonikák . . .	már P 7.80-tól
Citerák . . .	már P 11.80-tól
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-tól
Gramofonok . . .	már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

visszatért Bud János közgazdasági és Mayer János földmívelésügyi miniszter is. A minisztertanács meghallgatta Bud János közgazdasági miniszter jelentését, amelyben a külföldi piacok helyzetét ismertette a magyar exportlehetőségek szempontjából. A közgazdasági miniszter megjelölte, hogy kettősirányú cselekvésre van szükség: *ittthon megfelelően megszervezni és irányítani a termelést, a külföldi piacokon pedig kereskedelmi alapon dolgozó szervezeteket létesíteni.* Általában a tanulmányut eredményeként olyértelmű tapasztalatok szűrődtek le, hogy igen kedvező exportlehetőségek mutatkoznak, amelyeket megfelelő szervezet mellett hamarosan gyümölcsöztetni lehet.

Leszállítják a házadót.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter az elmúlt héten a Ház elé terjesztette a házadó kivételi kulcsának megállapításáról és a községek segélyezési alpjáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a házadó az államháztartás egyensúlyának veszélyeztetése nélkül Budapesten 20 százalékról 17 százalékra, a többi városokban 16 százalékra, a községekben pedig 14 százalékra szállítható le. A pénzügyminiszter külön alapot szándékozik létesíteni azoknak a községeknek segélyezésére, melyek szükségleteiket kellő takarékossgal sem tudják az ötvenszázalékos pótdoból fedezni. Ebbe az alapba egyelőre a községekből befolyt házadóknak évi 13,500.000 pengőt meghaladó részét utalja be a miniszter. *Egyelőre tehát a tulterhelt községek könnyítésére évenként körülbelül 2,200.000 pengőt lehetne fordítani.* A törvény 1929. január 1-én lép életbe.

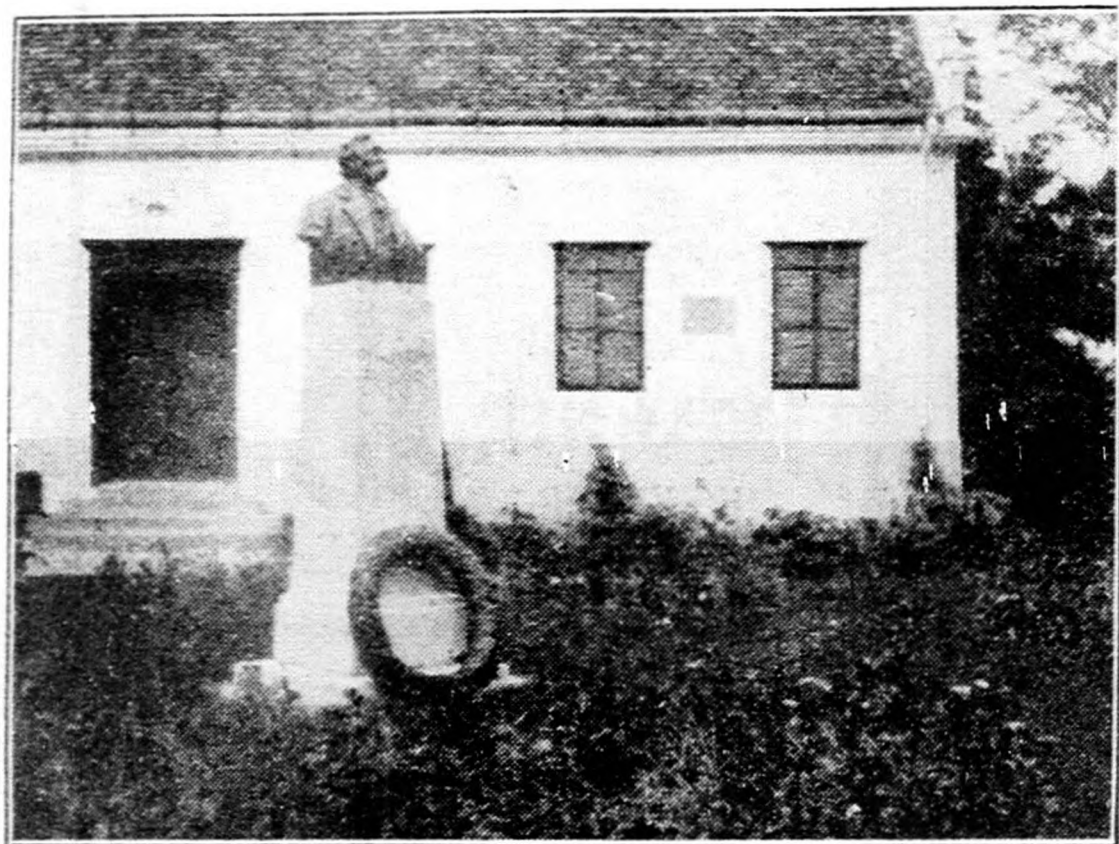
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

November hó 1-én kezdődnek a magyar-román tárgyalások.

A magyar-román agrárpörben a közvetlen tárgyalások november hó 1-én kezdődnek, Rapallóban. A magyar kormány képviselői Sztéryi József báró, Egry Aurél dr. udvari tanácsos és Lakatos Gyula dr. ügyvéd. A román kormány képviselőiben a következők jelennek meg: Derussi volt külügyminiszter, Petrescu-Comnen berlini román követ, Lapedatu volt pénzügyminiszter, Rosenthal ügyvéd és Nasta, a román földbirtokhivatal igazgatója.

Az erdélyi Magyar Párt panasszal fordul a Népszövetséghez.

Az erdélyi Magyar Párt legutóbb kongresszust tartott Marosvásárhelyen, amely hosszas vita után egyhangú határozatot szavazott meg. A határozat kimondja, hogy a romániai magyar kisebbség tíz év óta hiába vár a különböző kormányok által tett ígérek teljesítésére. A magyar kisebbség kulturális fejlődése ma is épp oly lehetetlen,

Kép a kehidai Deák-kuriáról.

Deák Ferenc szobra, mögötte a Deák-kuria Deák-szobája. A kuria most a földmives-iskola igazgatójának lakása.

mint tíz évvel ezelőtt s a magyar nyelv használata is tilos, úgy a közigazgatásban, mint a bíróságok előtt. A magyarság jogait a legújabb törvények és rendeletek semmibe sem veszik, *miért is az erdélyi Magyar Párt úgy határozott, hogy panasszal fordul a Népszövetséghez.*

Egy szerb tábornok Károlyi Mihály gróf hazaárulásáról.

Kalafatovics szerb tábornok, a jugoszláv vezérkar helyettes főnöke, a *Politika* című szerb lapban most cikksorozatot kezdett, melyben leírja, hogy miképpen jött létre tíz évvel ezelőtt a fegyverszünet Magyarországgal. Elmondja, hogy mikor *Franchet d'Esperay* tábornok, aki tudvalevően az ántánt-bizottság vezetője volt, Károlyiék-kal a fegyverszüneti tárgyalásokat megkezdte, *kezet sem fogott velük a találkozásnál.* Mikor *Csernyákot*, mint a katonatanács elnökét mutatta be neki Károlyi, a tábornok így szólt:

— *Nem tudtam, hogy önök már ilyen mélyre sülyedtek!*

Károlyi aztán felolvasta azt az emlékiratot, amelyben ő és társai kijelentik, hogy ők nem a király, hanem a nép miniszterei, gyökeres változást akarnak a földbirtokban, az alkotmányban, hogy ők a béke hívei, akik tudni sem akarnak a német szövetségről és végül *elfogadták, hogy független cseh és délszláv állam alakuljon.* Készeknek nyilatkoztak arra is, hogy az új államok határának megállapításánál egyedüli döntőbíróul a nemzetközi békekongresszust fogadják el, amely a nemzetiségi kérdéseket is megoldja majd.

Szüllő Géza vádjai a csehek ellen.

A cseh képviselőház költségvetési vitájában Szüllő Géza, a magyarság egyik vezére, feltűnést keltő beszédben bírálta Csehország politikáját fennállásának tíz éve alatt. Csehország ugyanazt a szerepet kezdi játszani, mint a régi Ausztria. Ugy tünteti fel magát, mintha népbarát és békés politikát folytatna, *pedig az összes kiadások legnagyobb részét a fegyveres erő és a kormányzat költségére fordítja, különbséget tesz faj és faj között, tulteng a hivatali hatalom és Benes külügyminiszter elmérgesíti a szomszédokkal való viszonyt.* Nagyhatalmi kardcsörtét, katonai uralmat folytat és ezért a cseh köztársaság tízéves fennállásának ünneplésében a magyarok nem vesznek részt.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

E héten ismét két ajándékfüzetet kapnak a „Vasárnap” előfizetői és példányonként vásárlói. Az elsőt *Rege Károly*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára írta,

Mezőgazdasági terményértékesítés

cimmel. A terményértékesítés napjaink legsúlyosabb kérdése. A mezőgazdaság válságos helyzetének legfőbb okát éppen a rossz értékesítési viszonyokban kell keresnünk. Feltétlenül szükséges tehát, hogy erről a nagyfontosságú kérdéstről a falusi gazdátársadalom teljes és tiszta képet nyerjen. Ezt a célt szolgálja a kitűnő és megbízható könyvecske.

Második füzetünk a mezőgazdaságnak egy másik, nem kevésbé fontos, területére vezeti az olvasót. Ezt a könyvecske két *Göllner János* gazdasági akadémiai tanár írta,

A gépek jelentősége a mezőgazdasági üzemben

cimmel. A jeles szakférfiu értekezésében pontról-pontra felsorolja és igazolja mindazokat a rendkívüli előnyöket, melyeket a mezőgazdasági gépek alkalmazása biztosít a gazdáknak, majd pedig ismerteti a kisbirtokokon használható gépeket. A könyvecske igen hasznos utbaigazitásokat és megszívlelendő tanácsokat tartalmaz.

Mindkét füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

Hozzászólás az utcák fásításának ügyéhez.

Irta: Róna János főerdőr.

A *Vasárnap* augusztus hó 19-iki számából örömmel olvastam egyik alföldi gazdátársam közleményét, az utcák fásításáról, melyben többek közt felsorolja azt is, hogy milyen fanemekkel célszerű az utcák befásítása. Ajánlja, hogy gömbakác helyett közönséges akácot, eperfát és japán akácot ültessünk.

Igaz, hogy mindhárom fanem igen becses és értékes fa, de szerény véleményem szerint, utcai fásításra e három fanem kevésbé alkalmas. Ma már ugyanis a legtöbb községben, de különösen a városokban telefon- és villanyvezetékek is vannak. A különben megbecsülhetetlen értékű és a legsilányabb talajban is elég szépen diszló akác gyors növéseivel a meg-megszagztatás veszélyének teszi ki e vezetékeket, miért is a villanytelep kiküldi a szerelőket, akik könyörtelenül megcsonkítják a fák ágait. Ilyen állapotban pedig már nem válnak diszére az utcának.

Az eper szintén értékes fa, de a fekete eper érett és lehulló gyümölcse a járókelők ruháján kivehetetlen foltokat okoz. Különösen a fehérruhás hölgyek ajkáról hangzik el sokszor az áldás az ültetőre! Ez az egyik hátránya, a másik pedig az, hogy ahol betonjárda van, ott a lehulló szeder sikossá, kimondottan veszélyessé teszi a járdát.

A japán-akác szintén megbecsülhetetlen fa. Ez július második felében kezd virágozni; igen szép, zöldesfehér virága jó méhlegelőt szolgáltat éppen a legnagyobb szárazságban. Minthogy azonban gyümölcse már a fagyok beálltakor érik és ezen időtől kezdve egész télen potyog a sikos járdára, olajtartalma magja még veszélyesebbé teszi a járdást.

Azt hiszem, bebizonyítottam, hogy e három fanem nem alkalmas városi utak fásítására. De, hogy e három megbecsülhetetlen fanem értékét minél nagyobb mértékben kihasználjuk, ajánlom az alábbiakat.

Mondhatnám, minden alföldi község és város szélén van kisebb-nagyobb, olyan 5—8 kat. hold nagyságú gid-

res-gödrös terület, ahonnan házak építésére vályogot termeltek ki. De vannak ilyen kibányászott területek nagyobb térségben is. Ezekben a területeken nagyon szép epreskerteket lehet létesíteni, diófával szegélyezve! A selyemhernyók csak úgy hiznának kövér leveleiktől, gyümölcse pedig szolgáltatná a legjobb pálinkát.

Ilyen helyekre ajánlom a japán-akácot is, hiszen, amint tudjuk, a méhek 3—4 kilométernyi távolságban is felkeresik e virágzó fákat, különösen augusztusban, amikor alig van a szárazság miatt más mézelő virág.

De van egy másik nagy haszna is e fának, melyet véletlenül fedeztem fel. Lakóhelyemtől, illetőleg lakóházamtól 2 kilométernyi távolságban megpillantottam egyik ház előtt három japán-akácot. Dusan megrakott ágairól sűrűen potyogott a sok olajtartalmu mag. Alatta öt darab egy évesnek látszó südő olyan szorgalmasan szedegélt, hogy talán bottal sem lehetett volna onnan elzavarni őket. Megálltam, hogy meggyőződjek arról, mit esznek. A tanya ajtajában álló gazda kérdésemre azt felelte, hogy bár volna egy holdon ilyen fája! A disznóféle úgy szereti azt az olajos magot és annyira megjavul tőle, hogy igen kevés tengeri kell a hizlaláshoz!

A közönséges akácot pedig ültessük minél nagyobb számban a községek és városok határában lévő dűlőutakra, a tanyák körül és delelők létesítésére. Hiszen az Alföld legnagyobb része olyan fátlan, hogy a szegény tengeri kapálók és aratómunkások még az ebédjüket is a forró napon kénytelenek elfogyasztani.

Ne gondolják az igen tisztelt olvasók, hogy a város utcáinak befásítását ellenzem. Sőt ellenkezőleg! A fásításnak lelkes híve vagyok, de más fajták ültetését hozom javaslatba. Szerény nézetem szerint a községek és városok utcáinak befásítására legalkalmasabb a gömbakác, mert ez nem akadályozza a villany- stb. drót vezetékeket, szabályos koronájával megfelelő árnyékot nyújt és a járdát nem piszkolja. A jelentősebb épületek elé, ahol nagyobb árnyékra van szükség, a drótvezeték is megengedi és a talaj is alkalmas, ott ajánlható a hárs-, vadgesztenye-, zöldjuhar-, juhar- és platánfa. Mindezen fafélések ültetése akkor fogja igazán díszíteni a város utcáit, ha a fák rend-

Kép a kehidai új földmives-iskola felavató ünnepségéről.

Balról jobbra: Gally Kálmán államtitkár, Gyömörey György főispán, Prónay György báró államtitkár, Éltető József, a földmives-iskola igazgatója. Mögötte Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos és Sztankovics Ferenc, a keszthelyi gazdasági akadémia igazgatója.

szeres ültetésére és gondozására hozzáértő szakképzett embert tart.

Minden város alkalmaz a városi utak jókarbantartására utbiztos, ki a városi mérnök utasításai szerint végzi a kisebb utjavításokat. Az utcák fásítására is kellene ki-nevezni egy olyan egyént, akinek a fásításhoz van érzéke, vagyis olyan egyént, aki kisebb területű faiskolát is tudna beállítani s abban az illető város utcáinak és határainak befásításához szükséges fákat felnevelni. Az ilyen alkalmazott fizetése olyan csekély, hogy szóba se jöhet még a szegényebb városnál sem.

Kisgazda-számtartás alapkönyvei és vezetésük.

Írta: **Dáczy Mihály dr. okleveles gazda.**

3. Közlemény.

Mult heti számunkban közöltük a *leltármintát* és megmondtuk azt is, hogy a számtartás kezdő évében a leltárt bármikor felvehetjük, így az első csonka esztendő lesz. Azonban az év végén (december 31-én) leltárunkat pontosan lezárjuk, hogy a záró értékekkel a következő év január 1-én ismét új számtartási évet nyissunk. Tehát az előző év záró értékei az új év nyitó értékeivel megegyeznek. A leltári érték meghatározásánál figyelembe kell venni az épületek avulását, a gépek és eszközök kopását, mint értékcsökkentő tényezőt. Ezeket tehát használatukhoz mérten évről-évre kevesebbre értékeljük. Állatoknál lehet öregedés folytán értékcsökkenést, míg növekedés folytán értékemelkedést figyelembe venni. Ezek megállapítása kisgazdáinknak józan eszük, tapasztalatuk, helyi és piaci ár — ismeretük alapján nem fog nehézséget okozni.

A pénztárkönyv.

Most pedig áttérünk a *pénztárkönyv* ismertetésére. A másik elengedhetetlenül szükséges számtartási könyvünk a *pénztárkönyv*. Ebben a tételek elkönyvelése oly módon történik, hogy minden tételt napszerinti (nap-rovat) sorrendben beírunk a

neki megfelelő *bevételi*, vagy *kiadási oldal összeg-rovatába* és még az összegrovat után levő három rovat közül abba a rovatba, ahová az való aszerint, hogy a *birtok*, a *háztartás*, vagy *magánszemélyünk* (a család) az illető bevételi, vagy kiadási tétel okozója. Minden hónap elsején *enemű tételeinknek új bevételi és kiadási oldalt kezdünk*. A hónap nevét pedig a rovatkozás fölött szavakban írjuk ki. Ha valamelyik oldal előbb megtelik tételekkel, mint a másik, akkor a *bevételeket és kiadásokat egymásnak megfelelő új oldalakon írjuk tovább*. (Lásd a mintát.)

A *leltárminta* alkalmával ismertetett kisgazdaság pénztárkönyvéből mintaként, márciust, ezt a szomorú hónapot mutatom be teljes egészében, amikor a bevételi oldalon az első zöldbuza-eladás jelentkezik. Ez olyan kísértője küzdelmes gazdasági életünknek, mint a szaharai karavánnak a dögsakál. Gondoljuk el, hogy két évvel ezelőtt még csak május végén hallottunk zöldbuza-eladásról, *ma pedig márciustól kezdve ebből pénzel a kisgazdaságok jórésze*. Nem kérdezhetjük-e: „Hová vezet ez?”

Most lássuk *pénztárkönyvünk alakját, iveit és tételeit*:

Március hó

Sor szám	Nap	Bevételek	Összeg		Bevételek a birtokból		Bevételek a háztartásból		Magán-bevételek	
			Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.
		Áthozat februárról	484	18	424	80	56	94		40
1	6	K...i vásáron eladott 3 lóért és 1 csikóért	510		510				56	
2	12	V. M.-től adósságtörlesztésre és kölcsön	56						1	40
3	15	V. M.-től kölcsön	1	40						
4	16	R. A.-tól 4 mm. zöldbuzáért á 25 P	100		100					
5	20	Hetipiacon csirkéért és tojásért	8	50			8	50		
Átvitel			1160	08	1034	80	65	44	57	80

Március hó

Sor szám	Nap	Bevételek	Összeg		Bevételek a birtokból		Bevételek a háztartásból		Magán-bevételek	
			Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.
		Áthozat	1160	08	1034	80	65	44	57	80
1	22	F.-től 1 mm. zöldbuzáért á 25 P	25		25					
2	27	Hetipiaci eladásból 1 P, tyuk és tojás 46 drb	8	22			8	22		
3	27	F.-től 1 mm. zöldbuzáért á 25 P	25		25					
4	27	M.-től elhozott tojás ára, mint kölcsön	3	08					3	08
5	27	Vetőgép használati díjból	6	24	6	24				
6	29	Törött ékszerekért	6						6	
7	31	V.-től kölcsön	1						1	
Átvitel áprilisra			1234	62	1091	04	73	66	67	88

Március hó

Sor szám	Nap	Kiadások	Összeg		Kiadások a birtokra		Kiadások a háztartásra		Magán- kiadások	
			Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.
		Áthozat februárról	412	28	141	80	28	44	242	04
1	6	Özv. M.-né részére, kölcsön visszafizetésre	50						50	
2	6	Bolti vásárlásra	10				10			
3	6	1 kocsis szénáért	40		40					
4	6	Sz.-nek bolti hitel törlesztésre	100	80			100	80		
5	6	G.-nek bolti hitel törlesztésre (ruhaneműek)	124						124	
6	6	Árpáért B. I.-nek	17		17					
7	6	Vetőmagárpáért E. A.-nak (380 kg.)	100		100					
8	6	Személyes szükségletekre (zsebpénz)	8	60					8	60
9	6	Bolti vásárlás	3	10					3	10
10	8	Személyes szükségletre	11	80					11	80
11	10	Bolti vásárlás	2	20			2	20		
12	11	Bolti vásárlás	1	80			1	80		
13	11	5 liter borért	5				5			
		A...i vásári helypénz és ostor	3	10	3	10				
14	12	Divány, 7 evőkanál, 2 liter vereshagyma	60				60			
15	15	2 darab kötőfék	1		1					
16	16	25 kg. vöröshere (lóhere) magért á 2 P	50		50					
17	16	100 kg. zabért	28		28					
18	16	Kovács-számlára	5		5					
19	16	1 l. petróleum és tányérozás (cigány)		80				80		
20	16	Váltókamat 30 P. Kifizetett, nem könyvelt összegek különbsége 71.10 P	101	10	50		31	10	20	
21	20	Háztartási edények javítása 4 P, zöldség 70 fillér, cipész 2 P	6	70			4	70	2	
22	20	V. M.-nek kölcsöntörlesztésre	10						10	
		Átvitel	1152	28	435	90	244	84	471	54

Március hó

Sor szám	Nap	Kiadások	Összeg		Kiadások a birtokra		Kiadások a háztartásra		Magán- kiadások	
			Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.	Pengő	fill.
		Áthozat	1152	28	435	90	244	84	471	54
1	20	K...i utiköltség	3						3	
2	22	Orvosi költség	3						3	
3	22	Gyógyszerért	6	30					6	30
4	26	Orvosi vizsgálat	6	90					6	90
5	27	Marhasó	1	60	1	60				
6	27	Betegétkezéshez konyhai cikkekre	8	30			8	30		
7	27	Váltókamat	8	20	8	20				
8	27	Felöltőkészítésért	8						8	
9	27	Személyi kiadás	1	10					1	10
10	27	Konyhalámpa	1	60			1	60		
11	29	1 pár fülbevaló	13						13	
12	29	Utiköltség és vásárlás E.-ben 2 személy után	7	04			2	50	4	54
13	30	S. orvosi látogatásért	6	90					6	90
14	31	Marhalevelekre	2		2					
		Átvitel áprilisra	1229	22	447	70	257	24	524	28

A pénztárkönyvbe írunk tehát minden pénzösszeget, amit kapunk, vagy kladunk. Idekerülnek az összes eladások és vételek: pénzben fizetett napszámok, pásztorbérék, cselédbérék és legelőbérék; pénzben teljesített tartozások és az így kapott kölcsönök, esereügyletek pénzbeli része, a toldás, a háztartással járó összes pénzbeli fizetések, a családtagoknak adott zseb-pénz és a gyermekneveltetés pénzköltségei, ruházati költségek, orvosi, gyógy- és utiköltségek, adók, százalékok, kamatok, számlakifizetések, stb.

Kisgazda-számtartásaim egy részénél az előjegyzési falinaptárt a bevételi és kiadási tételek ideiglenes feljegyzésére használják, ahonnan alkalom szerint hetenként egyszer vagy kétszer a pénztárkönyvbe átvezetik. Ez a módszer a leggyakrabban használt számtartási könyvünk vezetését lényegesen megkönnyíti, mert ide az első feljegyzéseket a család bármelyik tagja, tapasztalat szerint, szívesen elvégzi.

Ha pénztárkönyvünkben hibás, vagy téves bejegyzést teszünk, azt egy-két áthúzással oly módon töröljük, hogy a hibás bejegyzés olvasható legyen. A helyes tételt pedig a következő sorba írjuk bele. A kezdet nehézségeit céltudatos kitartással győzzük le.

Jövő héten a háztartási napló-mintát ismertetjük.

„A szalastakaránynövények termesztése“. (Könyvismertetés.) Az idei száraz nyár folytán beállott takarmányhiány ismét bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a szalastakarmánynövények okszerű szántóföldi termesztésének, valamint a rétek és legelők kifogástalan kezelésének a mi viszonyaink között mennyire nagy a jelentősége. Amely gazdaságban a szántóföldi takarmánytermesztés és a gyepterület — vagyis a rét és a legelő — művelése megfelelő színvonalon áll, ott az idei szárazság a nyári takarmánytermés csökkenésével, esetleg elmaradásával csupán csak nehézséget vagy zavart okozott, de semmi esetre sem válságot. Azokban a gazdaságokban azonban, hol az okszerű takarmánytermesztés kellő színvonalon nem áll, az idei esztendő nemesak zavart, de súlyos válságot okozott és sok gazdaság, sajnos, kénytelen állatállományát nagyobb mértékben is apasztani. A jó takarmánytermesztés a gazdaság kellő foku termésének és jó jövedelmezőségének alapfeltétele. Ha a magyar gazdák nem szervezik át a gazdálkodásukat a belterjes takarmánytermesztés alapján úgy, hogy az állattartásukat olcsó és bőséges takarmánytermékekkel jövedelmezőbbé, ezzel kapcsolatosan a szántóföldjük termőképességét elegendő állattartással és trágyatermeléssel teljesfokúvá tegyék, akkor a már most is érvényesülő gazdasági válság fokozódásával nem maradhatnak versenyképesek. A németországi zöldmező gazdálkodás (Grünlandbewegung) igazi éleslátással ismerte fel, hogy a mai viszonyok között a gazdálkodás jövedelmezővé tétele az olcsó és bőséges takarmánytermesztésben rejlik. Hazánkban is tehát a még nagyon kezdetleges állapotokat elsősorban az okszerű takarmánytermesztéssel minél rövidebb idő alatt meg kell szüntetni. A legtöbb közép- és külterjes gazdaságaink szántóföldi takarmánytermesztése nem áll a kellő színvonalon, még kevésbé a rét- és legelő-területek művelése. Különösen súlyos a helyzet a kisgazdák földjén, ahol, egyes vidékeket nem számítva, megfelelő arányú szántóföldi takarmánytermesztés egyáltalán nincsen, a rét- és a legelőterületek állapota pedig a legtöbb helyen igen siralmas. Még rosszabb a helyzetünk homokvidékeinken. A homokon még nagyon sok nagy gazdaságban sem üznek elegendő mértékben szántóföldi takarmánytermesztést. Ennek következménye a kisebb állattartás és ezzel kapcsolatosan a kevesebb trágya. Sok homoki gazdaságban még mindig az ugar-rozs vetéscserje pótolja a trágyahiányt. Ezek a súlyos gazdálkodási hibák az okszerű takarmánytermesztéssel csaknem teljes mértékben ellensúlyozhatók. Ebből az okból minden magyar gazdának át kell tanulmányozni „A szalastakarmány

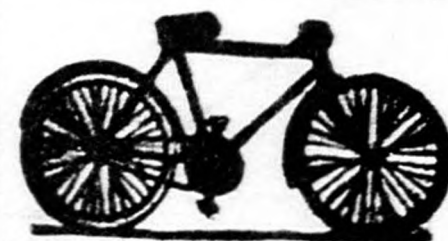
növények termesztése“ című legújabb szakkönyvet, mely a takarmánytermesztés terén az említett súlyos bajokról részletesen szól, megjelölve a bajok orvoslásának módját is. A könyv, melyet Szilassy Zoltán m. kir. gazdasági főtanácsos, az O. M. G. E. ny. igazgatója és Grábner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, az Orsz. m. kir. Növénynevelési Intézet igazgatója írt, már harmadik kiadásban jelent meg. Ez pedig minden dícsérről szónál fényesebben bizonyítja a könyv kiválóságát és nagy gyakorlati értékét. A könyv 317 oldal terjedelmű és 104 oktató képet tartalmaz. Ára 14 pengő. Megrendelhető kiadóhivatalunknál is.

Őszi teendők a réteken és legelőkön. A mező a gazda mostoha gyermeke. Arra gondot jóformán semmit sem fordítunk. Az évtizedek óta meglevő ápolatlan legelők és rétek talaja erősen összenyomott, kökemény. Abban nincs semmi élet, az tevéketlen és tunya. Az ilyen legelőkön inkább a kisebb értékű fűvek szaporodnak el és az a kevés értékes fű, mely még megvan, sem adhat nagy termést, mert a gyökérzetének a talajban nem áll sem elegendő levegő, sem elegendő táplálóanyag rendelkezésére. A tevéketlen, tunya talaju mezőket ősszel jól fel kell fogasolni, ezáltal növeljük a talaj légjárhatóságát és vízbefogóképességét. A téli csapadékot a felfogásolt talaj jobban magában tartja s később a mező nem érzi annyira meg a szárazságot. A felfogásolás előtt ajánlatos még Thomassalaknak, vagy ennek hiányában superfoszfátnak az elszórása. Katasztrális hoidankint az előbbiből 300—400, az utóbbiból 200—300 kg. szükséges. A hugylét se hagyjuk veszendőbe menni, vigyük azt a rétre. A fahamut is a rétre szórhatjuk, katasztrális holdankint 7—10 mm. mennyiségben. A Thomassalak és a fahamu a rét növényzetének minőségét, a hugylé pedig a mennyiséget fogja fokozni. (V.)

Megtízszereződött szénatermés. A folyó évben, de nagyon gyakran máskor is, ugyancsak nagy gondot okoz a gazdának, hogy állatjait jó szalastakarmánnyal is ellássa a hosszú téli hónapok alatt. A mi szárazságra hajló éghajlatunk alatt a száraz nyári hónapok következtében ritka évben jó a sarjukaszálás, sőt a legtöbb esztendőben le kell mondanunk arról, mert nem nő annyira, hogy érdemes volna lekaszálni. Így tehát az évelő takarmánynövények termesztésére kell nagy súlyt fektetnünk, amelyek a tél s tavasz folyamán bőséges csapadékot kapnak s csupán arról kell gondoskodni, hogy e csapadékmennyiség bejusson a talajba s hogy legyen ott mit feloldania, hogy a talaj tartalmazzon bőségesen növényi táplálóanyagokat. Ezt az elvet követi Kernács Benő tápiószentmártoni földbirtokos is s amiként Dorner Béla kiváló mezőgazdasági író írja, nem is megkésztette, de megtízszerezte rétljelnek termését s ennek következtében nem igen van gondja a téli szalastakarmány miatt, mert rétljei első kaszálása bőségesen ellátja az állatállományt a szükséges takarmánymennyiséggel. Nagyon homokos, fehér porszerű altalajjal bíró rétljei, igen rossz minőségű, nagyrészt savanyu fűvekből álló szénát adtak, nem többet magyar holdanként, mint négy métermázsát. 1919-ben kezdte meg rétljeinek javítását, előbb csak műtrágyák használatával, de ilyen módon nem tudta elérni teljes mértékben a remélt javulást. Ekkor azután áttért a vegyes trágyázásra, amely állott komposztból vagy nagyon érett istállótrágyából s emellett superfoszfát és 40 százalékos kálisóból. Ezen trágyázási módnak időközönként rendszeres használatával ezt érte el, hogy ma magyar holdanként 35—40 mázsa szénát kaszál, amely minőségileg is nagyon megjavult, mert 45—50 százalék legfinomabb here van közötté s így egészen elsőrangú szénát szolgáltat. Ha e példa nem állana előttünk, el sem hinnők, hogy rossz homoki rétek szénatermését ilyen óriási módon lehet felfokozni s a javítás megkezdése előtt négy métermázsát termést negyven mázsára emelni. Mindenre nézve iskolapéldául szolgálhat Kernácsnak ez eljárása, amit ha követni tud, elveti a szalastakarmányhiány miatt most évente megisméltendő gondjait.

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi utólagos kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatást díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,
Budapest, I., Alkotás-u. 34.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitworth kerékpárok kiserészlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Galambkiállítás Budapesten.

Galambkiállítást rendez a *Magyar Galambtenyésztők Országos Egyesülete* f. évi november hó 3., 4. és 5-én Budapesten, a m. kir. Mezőgazdasági Muzeumban, a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával és a Mezőgazdasági Múzeum szíves közreműködésével. A jubiláris nemzetközi galambkiállításon bemutatásra kerülnek *gazdasági-, dísz- és postagalambok* mintegy százötven fajtában, néhány ezer példányban.

Tejszövetkezet létesül Szentés környékén.

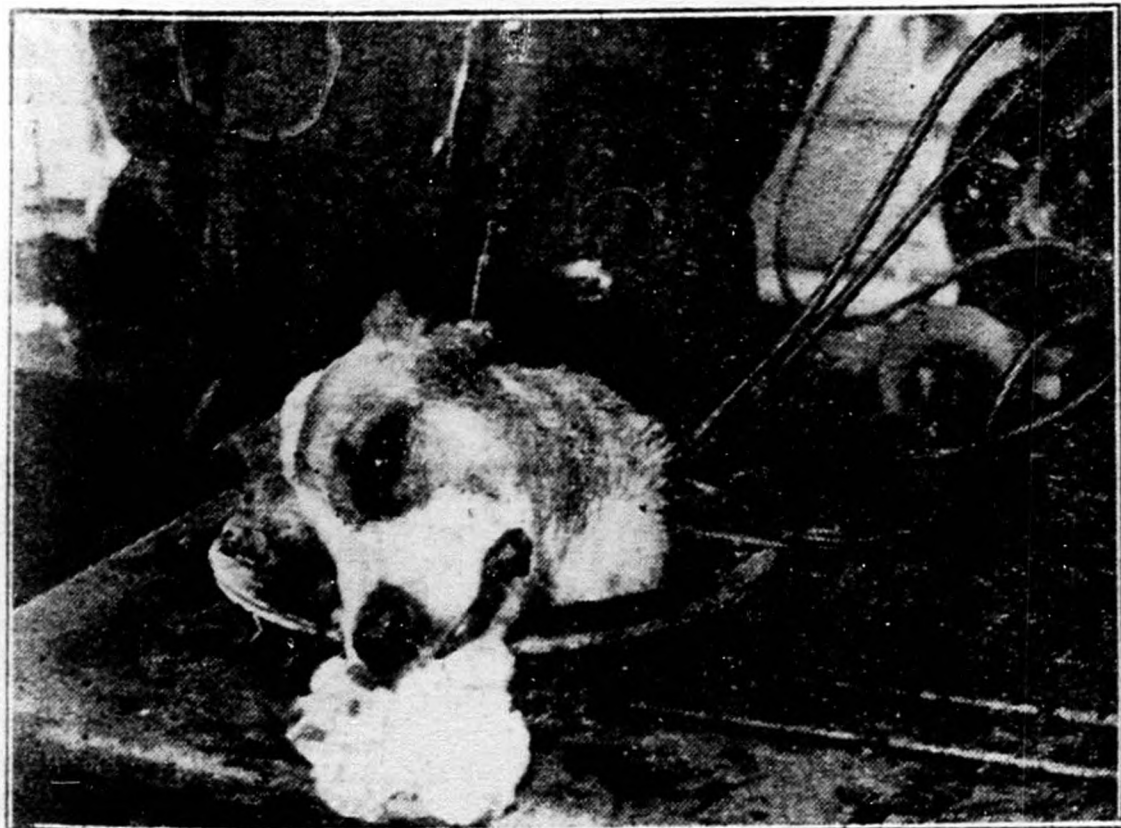
A *Szentési Gazdasági Egyesület* kezdeményezésére a Szentés-környéki tanyai gazdák mozgalmat indítottak *tejszövetkezet alakítása érdekében*. A Gazdasági Egyesület székházában tejszarnokot fognak felállítani s itt gyűjtik össze az értékesítésre váró tejmenyiséget. Modern tejfeldolgozó üzemet is szándékoznak berendezni, ahol tejtermékeket állítanak elő.

Ötmillió pengő értékű gyümölcsöt és főzeléket szállított külföldre Kecskemét.

Kertész Miksa, az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* kecskeméti fiókjának titkára érdekes kimutatást szerkesztett a kecskeméti gyümölcskivitetről. Az adatok szerint júliusban és augusztusban Kecskemétről 3300 mázsa főzeléket, 32.000 mázsa barackot, 20.800 mázsa almát, 22.800 mázsa szilvát, 41.900 mázsa ugorkát és 7600 mázsa meggyet szállítottak el. A gyümölcs- és zöldségeladás értékét *4 millió pengőre becsülhetjük*, amihez az el nem számolt körte, cseresznye és eper értéke fejében még egymillió járul, úgy, hogy a *Kecskeméten eladott gyümölcs és zöldség értéke ötmillió pengőt tesz ki*. Tehát az idei gyümölcs- és zöldségértékesítési kampány a termelők és kereskedők szempontjából egyaránt kielégítő volt.

Rendelet az utmenti fák védelméről.

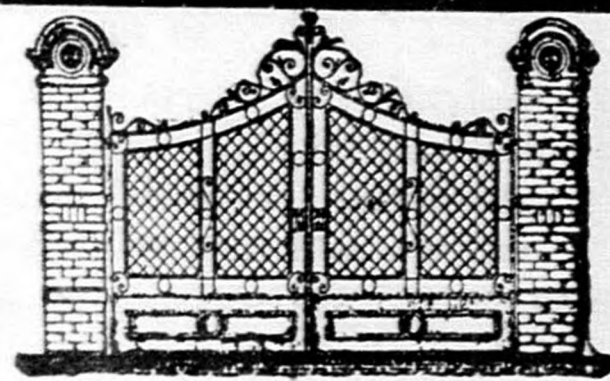
A mezőgazdasági kamarák felirattal fordultak a földművelésügyi és kereskedelemügyi kormányhoz *az utak mentén álló fasorok megmentése érdekében*. A kereskedelemügyi minisztérium erre utasította az államépítészeti hivatalokat, hogy az állami utmenti fasorok kérdésének elbírálása alkalmával a területileg illetékes erdőigazgatóság véleményét minden egyes esetben kérjék ki és vegyék figyelembe. Az Alföld homokján álló fasorokra pedig közli a rendelet, hogy *ezeket a fasorokat* részesítsék a legnagyobb kiméletben. A faültetéseket közuti érdekek szempontjából ne akadályozzák s az esetleg felmerülő utrendőri kihágások miatt az eljárást csakis előzetes engedelem alapján indítsák meg.

Levágott kutyafej, mely — él.

Megirtuk, hogy egy orosz állatorvosnak sikerült a levágott kutyafejben villamos készülék segítségével mesterséges vérkeringést fenntartani. Képünk a kutya fejét mutatja be, melyen az élet kétségtelen jelei láthatók.

KAPU, KERITÉS

Haidekker Sándor Rt. Budapest, **Üllői-ut 48/27.**
Fiumei ut 3.

Felavatták a kehidai új földmivesiskolát.

Vasárnap, október hó 14-én avatta fel *Prónay György* báró államtitkár a *kehidai földmivesiskolát*. Az államtitkárt megérkezésekor *Éltető József* igazgató és *Gyömöre György* főispán üdvözölte a díszteremben. *Prónay György* báró államtitkár avatóbeszédében rámutatott arra, hogy ez a nap ünnepe a megye közönségének, amelynek régi óhaja teljesült az iskola létesítésével. Az iskola megnyitása újabb lépést jelent a földművelésügyi kormány programjának megvalósítása felé. E program megvalósítása főképpen az anyagi eszközöktől függ és attól, hogy azok, akiknek ily intézményekre szükségük van, mikép karolják fel az ügyet. A földművelésügyi kormánynak az a szándéka, hogy ilyen iskolák népszerűsítése terén meghozza a szükséges áldozatokat, mert az a véleménye, hogy *a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztése a kultúra előfeltétele, amely pedig a nép vagyonosodásának, jólétének az eszköze*. Ezután *Tóth Jenő* államtitkár, az iskola létesítésének történetét ismertette. Végül a megye és a gazdasági érdekeltségek képviselői mondtak köszönetet az iskola létesítéséért. Az államtitkár ezután megtekintette az iskolát és a mintagazdaságot. Mai számunk képekben is beszámol az új iskola felavatásáról.

A honvédség melegvérű hámoslovakat keres.

A honvédelemügyi miniszter Baranya- és Tolnavármegyék területén a m. kir. honvédség részére való kizárólagos lóbevásárlási jogot a m. kir. honvédség tüzérségi pótlóavató bizottságára ruházta. A bizottság október hó elején kezdette meg működését. Elsősorban nemes származású háttas- és melegvérű tüzérségi hámoslovakat vásárol. Az utóbbi célra főképp Nonius és angol félvér fajtájú, legalább 166 cm. magas, erős és jó csontozatu 4—7 éves lovakat keres. Hidegvérű lovakat, vagy hideg keresztezéseket a bizottság nem vesz meg. Ezzel kapcsolatosan az *Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara* felhívja az összes lótenyésztő gazdákat, hogy eladásra kerülő melegvérű lovaikat a külföldre bevásárló kereskedőknek *csak később ajánlják fel*, mert a honvédség részére megfelelő lovakért sokkal nagyobb átlagárat érnek el, mint amit a külföldi közvetítők tudnának értük fizetni. Tehát ettől az elsősorban hazafias kötelességtől is eltekintve, a gazdák anyagilag is jobban járnak, hogyha lovaikat a kincstár veszi meg.

Tejelési verseny.

A *Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara* tejelési versenyt rendez, amely november 1-én kezdődik és 1929. október 31-ig — vagyis pontosan egy évig — tart. Az ellenőrzés hónaponként legalább kétszer történik megfelelő szakember útján. Az ellenőrzést a Kamara által kidolgozott szabályok szerint hajtják végre. A *jelentkezési határidő november 15.* Jelentkezni lehet a kamara debreceni irodájánál. Itt közelebbi feltételek is megtekinthetők.

Motorkezelői tanfolyam.

A m. kir. *Technológia és Anyagvizsgáló Intézet* (Budapest, VIII., József-körut 1.) motorkezelői tanfolyamot rendez azok részére, akik a benzin-, nyersolaj-, generátorgáz, Diesel-, nyersolajmotorok, továbbá a személy- és teherautóautóautóbuszok, motoros ekék, traktorok, motoros csónakok, vasuti motoros kocsik stb. motorainak működési elveit, szerkezetét és okszerű kezelését el akarják sajátítani. A tanfolyam *november 5-én, este fél hét órakor kezdődik. Beiratás október 31, november 2. és 3-án, köznapokon délután 5—7 óráig az igazgatóság I. em. 8. sz. irodájában. Tandij husz pengő.* A hallgatók a tanfolyam elvégzése után vizsgát tehetnek s a vizsga sikeres letételéről bizonyítványt nyernek.

A cukorrépa forgalmi adójának alapja: mázsánként 2 pengő 50 fillér.

A pénzügyminiszter a *cukorrépa után fizetendő forgalmi adó* alapjául szolgáló répa árának az 1928/29. gazdasági évre szóló megállapításáról kiegészítő rendeletet adott ki. A rendelet a cukorrépa után fizetendő forgalmi adó alapjául szolgáló répa árát az 1928/29. gazdasági évre *métermázsánként 2 pengő 50 fillérben állapítja meg.* A mostani rendelet a régebbi rendeletet a következőkkel egészíti ki:

„Ha a répaszállításra vonatkozó szerződésről okiratot állítottak ki, s ennek alapján az áruszállítási szerződésekre megszabott okirati illetéket igazoltan lerótták, a *répaszállítás után forgalmi adót fizetni nem kell.*“

A tejárak nem fedezik a termelési költségeket.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* tejgazdasági bizottsága *Inkey Pál* báró bizottsági elnök elnöklésével legutóbb gyűlést tartott, melyen *Konkoly-Thege Sándor dr.*, az OMGE főtitkára, beszámolt a londoni tejgazdasági világtkongresszusról, majd *Batta Pál*, az OMGE fogalmazója, a takarmányhiánynak a tejgazdaságra gyakorolt befolyásával foglalkozott és kijelentette, hogy *a mai tejárak még távolról sem fedezik a tulmagas abraktakarmányárakkal megnövekedett termelési költségeket.*

A tőzsdei áraknak rádió útján való közvetítése.

Az *Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara* sürgős intézkedést kért aziránt, hogy a tőzsdei árjegyzéseket meghatározott időpontban naponta a tőzsdei zárlat után *rádióan azonnal közöljék a gazdaközönséggel.* A kamara javasolta továbbá, hogy az árközlések mellett rádióon tájékoztassák a gazdákat abban az irányban is, hogy a tőzsdén milyen termények iránt mutatkozik élénkebb érdeklődés, továbbá azt is, hogy az egyes termények áraiban észlelhető áreséseket vagy emelkedéseket a rádióhíradás keretében magyarázattal lássák el. A kamarát előterjesztésének és javaslatának megtételére az a lehetetlen helyzet készítette, hogy a *törvényhatóságú városok és közlekedési fővonalak mentén fekvő piacokon is a buzaárak egy pengővel alacsonyabbak, mint a Budapesten jegyzett ár,* mely körülménynek oka a gazdáknak az ár tekintetében való teljes tájékozatlansága.

Traktorkezelői tanfolyam Nagykanizsán.

Az *Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara* a földmivelésiügyi minisztérium támogatásával és a nagykanizsai *állami fémipari szakiskola* közreműködésével 1928. évi november hó 1-től 15-ig bezárólag Nagykanizsán *mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamot* rendez. A tanfolyamon mindenféle rendszerű mezőgazdasági traktorok kezelését, működési módját, az üzemi zavaroknak felismerését és a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos alkalmazását ismertetik. A tanfolyamra azok nyerne felvételt, akik *traktortulajdonosok, vagy olyan uradalmi eselédék, vagy alkalmazottak, akik szolgálataikban is mint traktorkezelők működnek.* A jelentkezők beiratkozás alkalmával az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara pénztárába beiratás és tandíjképen összesen tizenöt pengőt tartoznak fizetni. A tanfolyam ideje alatt lakást és élelmezést a fémipari szakiskolánál kaphatnak a hallgatók huszonöt pengőért.

Sáppadt őszi rózsák.

*Sáppadt őszi rózsák
Hulljatok, hulljatok,
Mondjátok el azt, hogy
Nem soká meghalok,
Nem soká meghalok...*

*Akáclobok alatt
Kinn a temetőben
Lenyugszom pihenni
Hideg sirgödörbe,
Hideg sirgödörbe...*

*Életemben nem volt
Semmi boldogságom,
Ott majd lesz legalább
Nyugodt, csendes álmom,
Nyugodt, csendes álmom...*

TÓTH MIHÁLY (Vezseny.)

Rothermere lord ötvenezer pengőt adományozott a revíziós templom építésére. Az Árpádházi Boldog Margit egyházközség diszgyűlésén vetette föl egy évvel ezelőtt a szép gondolatot *Strausz István dr.* országgyűlési képviselő, az egyházközség elnöke, hogy a Ferdinánd-téren revíziós templomot építsenek. Az egyházközség természetesen lelkesedéssel tette magáévá a tervet s elhatározta, hogy a revíziós templom falába elhelyezi Magyarország nemes barátjának, *Rothermere* lordnak arcképét és jelképét. *Strausz István* nyomban az akció megindítása után értesítette a tervről az egyházközség elhatározásáról *Rothermere* lordot is, aki az értesítésre sürgőnyt küldött, amelyben közölte, hogy a *templom céljaira ötvenezer pengőt küldött.*

Népművészeti kiállítás Budapesten. Október hó 28-tól november 5-ig nagyszabású népművészeti kiállítást rendez a Faluszövetség Budapesten, a Nemzeti Szalonban. A szövetség, amidőn *Benedek Péter* kiváló tehetségű földmives-festőművész képeiből gyűjteményes kiállítást rendez, egyúttal megragadja az alkalmat, hogy népművészeti kincseink páratlanul szép és értékes alkotásait Budapest közönségének is bemutassa. A kiállításon egész külön termet fognak megtölteni a *matyó- és a sárközi kézimunkák* és hatalmas gyűjteménnyel lesznek képviselve az *agráriusok szebbnél-szebb készítményei.* De ott fogjuk látni ezeken kívül mindazt, amit hazánk vidékei a népművészet terén produkálnak s ma, amikor a maroknyi magyar nép mindenünnen ellenséggel van körülvéve, nagyon fontos, hogy a magyar népviseleteket és a magyar népművészetet pártfogoljuk, támogassuk, mert ezzel csak erősítjük és vértessük fel magunkat. Ezt a célt szolgálja a kiállítás.

Meghalt Vágó Pál festőművész. A budapesti Uj Szent János-kórházban hetvenöt éves korában meghalt *Vágó Pál*, aki nagyszerű festője volt a magyar Alföldnek és a magyar népeletről örökértékű vásznain remek jeleneteket rögzített le. Különösen híresek a következő képei: „Sárban elakadt a szekér“, „Alföldi táj“, „Déliabáb a Jászságban“ és „Becsületügy a Hortobágyon“. Senki olyan gyönyörűen nem örökölte meg a Nagyalföld csodálatos természeti tüneményét, a délibábot, mint *Vágó Pál.* A művészt, a jászság nagy halottját, *Jászapáti* temették el óriási részvét mellett.

**Varrógép,
kerékpár
és gramofon**

kedvező részletfizetésre kaphatók

Pápai Manó cégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 29. sz.

Nagy javítóműhely.

VEGYEN BIZTOS HATÁSU

LUCULLUS

PATKÁNYIRTÓ

SZÁRAZKALBÁSZT

Husból és oly hatóanyagból van készítve, amely csak az egeret és patkányt öli meg, emberre és házi állatra veszélytelen, mindenütt el lehet helyezni. Tömegesen irt, 1/4 kiló 2.50 pengő, fél kiló 4 pengő, 1 kiló 7 pengő.

Kapható
jótállással:

STANDARD-nál

Budapest, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

Telefon: Aut. 867-35, 895-85

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 október hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a
„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Megnyilt a csepeli vámmentes kikötő. Ünnepi külsőségek között avatta fel és adta át a forgalomnak *Horthy Miklós* kormányzó a csepeli vámmentes kikötőt. *Maurer Gyula* kormánybiztos üdvözölte a kormányzót és rámutatott arra, hogy a kormánynak milyen végtelenül nehéz viszonyok között kellett pótolnia az elmulasztottakat és megvalósítani a nagy kereskedelmi és ipari kikötőt. A kormánybiztos beszéde után *Mr. Clower*, a francia pénzcsoport vezetője, francia nyelven mondott köszönetet és hangsúlyozta, hogy a kikötő, melyre minden mérnök büszke lehet, nemcsak Magyarországnak válhat nagy hasznára, hanem az összes dunamenti államoknak is. Ezután *Bethlen István* gróf miniszterelnök lépett a kormányzó elé és beszédét franciául kezdve, kijelentette, hogy a kormány örömmel látta a francia érdekeltség közreműködését, majd így folytatta beszédét: „Az a hely, amelyen ma állunk, évszázadokon keresztül árvizek prédája volt és ma Középeurópának legmodernebb, talán legtökéletesebb kikötője épült fel rajta, bizonyosságául annak, hogy e nemzet azoknak a sorscsapásoknak ellenére, amelyek érték, a békes munka területén a maga akarásának és tudásának tanúbizonyosságát adta. Ez a kikötő összekötő kapocs lesz mindazon népek között, amelyek a Dunamedencében élnek és gazdasági együttműködésre vannak utalva.“ A kormányzó többek között így szólt: „Óhajtom, hogy amilyen összhangban történt ennek a műnek végrehajtása, ugyanolyan összhangban népesítsék be ezeket a medencéket a dunamenti összes nemzetek lobogóit viselő hajók és szolgáljon ez az új kikötő nemcsak hazánk gazdasági életének hatalmas fellendítésére, hanem a Duna völgyében élő összes népek javára és gazdasági megerősödésére.“

Vass József Körmeny diszpolgára. Vass József népjóléti minisztert Körmeny városa diszpolgárává választotta s az erről szóló oklevelet a napokban adták át a miniszternek. A diszpolgárulást *Markó István* városbíró nyitotta meg, majd *Vass József* köszönte meg a kitüntetést. Válaszában többek között így szólt: „A nyomor enyhítését célozza az a szociális politika, amelyet a mai kormányzat iparkodik megvalósítani. Ennek célja az, hogy 10—15 éven belül ne legyen az országban ember, aki öregségi rokkantság esetére ne volna biztosítva. Az ipari munkásság részére ez a biztosítás már megvan. Az ipari munkások és kisiparosok közül másfél millió ember kerül e biztosításba, a mezőgazdaságiak közül pedig mintegy kétmillió ember.“

Meghalt az orosz anyacárnő. *Mária Feodorovna anyacárnő*, III. Sándor orosz cár özvegye, II. Miklós cár anyja, IX. Keresztély dán király leánya nyolcvanegy éves korában Koppenhágában meghalt. Az özvegy anyacárné évek óta Dániában élt s mióta fiát és családját a bolsevisták oly vadállati kegyetlenséggel lemészárolták, teljesen visszavonulva, el nem muló gyászban élt.

A hős pályaoár kitüntetése. A múlt év októberében *Baki Károly* pályaoár észrevette, hogy *Ludas* község határában rablók támadták meg a vonatot. Az őr üldözőbe vette a rablókat, akik megsebesítették. A tettest, *Czékány Ferencet*, később elfogták. A kormányzó az önfeláldozó pályaoárt az *ezüst érdeméremmel* tüntette ki. Az érmet a napokban tüzte *Baki Károly* mellére *Hedry Lőrinc* főispán nagy ünnepség keretében.

**MINDNYÁJAN CSAK
KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS
LEGJOBBNAK TALÁLTUK**

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRA:
BENES TESTVÉREK
VEGYÉSZETI GYÁR RT.
GYŐR-BUDAPEST

Nyugatmagyarország gyászünnepé: november 4. Győr—Moson—Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága 1926 október 13-án tartott közgyűlésében hozott határozatával november 4-ét, mint a vitéz nyugatmagyarországi felkelők lesterelésének és így az elszakításra ítélt nyugati területeken a magyar uralom tényleges megszűnésének napját — hivatalos gyásznapnak nyilvánította. Elrendelte egyúttal, hogy mindaddig, amíg a Moson vármegyétől elszakított nyugati részek vissza nem kerülnek az ősi vármegyéhez, a vármegye közönségének soha nem lankadó érzelmei ezen az évfordulón ünnepies alakban is kifejezésre juttassanak. November 4-én Magyaróvárott gyászistentiszteletet tartanak és megkoszorúzzák az elesett felkelők sirját.

Kulturházak felállításának szükségességéről tartott előadást Bián a Faluszövetség. A biai járás jegyzőegyesülete október hó 17-én tartotta rendes évi közgyűlését *Farnady Dezső* főjegyző elnökletével. A közgyűlésen jelen voltak a járás vezető egyéniségei s többek között *Schultz Gábor* tb. főszolgabíró, *Balogh Gyula*, a Faluszövetség központi igazgatója, *Schmidt Jenő* és *Horváth József* főtanácsosok, *Osváth Jenő* járási tisztiorvos, *Forster István* gazd. felügyelő, *Szász József* zsámbéki körorvos, *Póhl Rezső* tinnyeai földbirtokos és a járási jegyzői és orvosai. *Farnady Dezső* dr. főjegyző megnyitó beszéde után előterjesztette az elnöki jelentést, melynek során szomorú színekkel ecsetelte a jegyzői kar sérelmes anyagi helyzetét. Majd foglalkozott a jegyzők munkakörének túlterhelésével és rámutatott azokra a visszasságokra, amelyek súlyos válságba döntötték a jegyzői társadalmat. Az elnöki jelentés felolvasása után *Balogh Gyula*, a Faluszövetség igazgatója, emelkedett szólásra. Válaszolt *Farnady* főjegyző beszédére. A Faluszövetség üdvözlétét és elismerését tolmácsolta, majd a falu érdekében további kitartó és önzetlen munkára buzdította a jelenlevőket. Hosszasan foglalkozott a kulturházak felállításának szükségességével és irányt mutatott a példás ifjusági nevelésre. A szövetkezés gondolatát és szükségességét szakszerűen ismertette, végül pedig az értelmiség feladatairól emlékezett meg. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Veér Pál* egyesületi pénztáros terjesztette elő az elmúlt évi zárszámadást és az 1928. évi költségvetést, amit a közgyűlés egyhanguan elfogadott. *Ajtay Béla* budakeszi, *Jirka József* torbágyi és *Veér Pál* pátyi jegyzők hozzászólásai után a közgyűlés véget ért.

Könyvem lapján.

Könyvem lapján őrzök egy kis levelet,
Együtt téptük a fasorban teveled.
Az a fasor mindenüvé elkísér,
Vágyam oda minduntalan visszatér.

Ablakomban csöndes őszi alkonyon
Elmerengek a lefutó csillagon.
Oly messze száll az én fájó sóhajom...
Sosem mulik el az én nagy bánatom...

NOSKÓNÉ FÁBIÁN EMILIA (Cserhátszentiván.)

A Gróf Zeppelin Amerikában. Megírtuk, hogy a Gróf Zeppelin nevű német léghajóóriás elindult Amerika felé. A hajónak a nagy viharban megsérült a kormányzó készüléke s ezért egy napos késéssel, száztizenkét órai utazás után érkezett meg Lakehurstba, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. Eckener kapitányt, a légóriás parancsnokát, maga az Egyesült Államok elnöke is köszöntötte sikeres útja alkalmából. Egész Amerika ünnepli a hős repülőket s a városok versengenek egymással a Gróf Zeppelin meghívásában. Óriási összegeket ígérnek Eckenernek, ha ellátogat hozzájuk. A kapitány közel 14 millió dollárt kap vállalkozásáért. A hajót most javítják s ha kész lesz, sorra látogatja a városokat, majd vissza indul Németországba.

Az abonyi leventék versenye. A pest megyei abonyi járás két községének őszi nagy leventeversenye október 14-én zajlott le Abonyban, az erre a célra berendezett nagyvásártéren Márton Lajos dr. díszelnök, Garay Géza ezredes, elnök és Rudolf Ervin főhadnagy, testnevelési vezető rendezésében. A verseny pompásan sikerült. Az abonyi leventeosztály kitünő teljesítményeért három, a zagyaréki és a jászkarajenői leventék egy-egy vándordíjazást nyertek. Az értékes vándordíjak közül Abony tizenégyet, Jászkarajenő kettőt, Kocsér és Törtel egyet-egyet véd. Ezenkívül még hatvanhárom díszoklevél került kiosztásra a nyertesek között. A győzelmi jelvények kiosztása után Márton Lajos dr. nagybirtokos, díszelnök, a maroknyi finn nemzet szívós hazafiságából kiindulva, lelkesítő beszédet intézett a leventesereghez, amely kipallérozott magatartással, a szemlélőkben reményt keltve, ének- és zeneszó mellett, riadó éljenzéstől kísérve vonult el a versenytérről.

Mac Donald repülőgépe felrobbant az Óceán felett. Mac Donald angol tengerésztiiszt, kezdő pilóta, egy gyenge, kezdetleges repülőgépen elindult Amerikából, hogy átrepülje az Óceánt. A gépen csupán 450 liter benzin volt. Október 17-én a Firach hajó legénysége lángot látott a magasban. Azt hiszik, Mac Donald gépe robbant fel a tenger felett. A pilótáról semmi hír...

A „Ratinolról“ az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dícsérően. A többek között ezt írja Andrassy Mihály gróf szigetvári intézőse: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főgyógy: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészapaállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírásos használata teljesen kiirtotta.“ — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratorium Budapest, Murányi-u. 36.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7¹/₂ százalékos típusban **kézpénzben is.** **Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

A budapesti diákok tüntettek az utólag felvett zsidó hallgatók ellen. A budapesti egyetem tanácsai számos zsidó válású diák felvételi kérelmét elutasították s a fel nem vett diákok mozgalmat indítottak utólagos felvételük érdekében. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter elrendelte, hogy a létszámon felül még hetvenegy zsidó hallgatót vegyenek fel. A keresztény diákok ezt az intézkedést sérelmesnek tartják, mert szerintük sérti a numerus claususról szóló törvényt s később az életben való elhelyezkedésüket nehezíti. A diákok gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a zsidó hallgatókat kiközösítik maguk közül. A gyűlés után zárt sorokban felvonultak a Körutra és hangos tüntetést rendeztek. A diákság „Az Est“ című lap kiadóhivatalának ablakait beverte s közben ezt kiáltozta: „Meglakoltok az ellenünk való uszításért.“ A rendőrség több tüntetőt előállított. A diákság tagjai közül többet szocialista munkások megtámadtak és megvertek. Egyes főiskolákon a verekedések a későbbi napokban sem szüntek meg, ezért a műegyetemet, a közgazdasági egyetemet és az iparművészeti iskolát bezárták.

A nagykorösi leventék tisztelegtek Preszly főispán előtt. A Nagykorösi Levente Egyesület október hó 14-én tartotta bajnoki versenyét előkelő közönség jelenlétében. A nézők soraiban ott volt Preszly Elemér dr. főispán, Agorasztyó Tivadar alispán, Dezső Kázmér polgármester és Pest vármegye több vezető tisztviselője. Bajnokok lettek: 1. a 60 méteres síkfutásban Lóczy István, 2. a 100 méteres síkfutásban Németh Géza, 3. a 200 méteres síkfutásban Lóczy István, 4. a 400 méteres síkfutásban Németh Géza, 5. a sulydobásban Sarkadi György, 6. a magasugrásban Németh István és Róka Kálmán, 7. a kerékpárversenyben Korsós Ambrus. A versenyszámok lebonyolítása után az egyesület kétezer leventéje díszmenetben vonult el Pest vármegye főispánja előtt. A verseny befejezéseül tábortüzek gyúltak a sporttelep sarkain, melyek mellett a leventék tárogató kísérettel hazafias dalokat adtak elő és játékokat mutattak be. Ugyancsak a tábortüz messze lobogó fénye mellett osztotta ki Kiss Albert dr. főoktató a nyertesek részére az emlékérmét, buzdító beszéd kíséretében.

Kifosztották a tolnanémedi postát. Vakmerő rablás történt Tolnanémedi községben. Ismeretlen tettesek behatoltak először egy kovácműhelybe, ahonnan szerszámokat raboltak. Aztán a postahivatal utcára nyíló ablakait bezúzták és éjjeltájban kihurcoltak egy kisebb és egy nagyobb páncélszekrényt. Az elszánt fickók azután egyik gazdától lovat, a másiktól szekeret loptak és az így teljessé vált fuvarral elindultak a község határa felé. Az országuton megálltak, a szekrényeket feltörték, a pénzt magukhoz vették, a kocsit, lovat, feltört szekrényeket és a szétszórt bélyegeket pedig otthagyták az uton. A postaszekrényekben szerencsére csak kevés pénz volt. A esendőrkök keresik a vakmerő rablókat.

Nagysikerű találmány a kozmetikai szőrtelenítés terén. A modern testápolás (kozmetika) mai modern fejlettsége mellett a kozmetika egyik nagyon fontos segítőeszközének, a *tökéletes szőrtelenítőnek* sehogysem tudtak a nyomára jönni. E komoly horderejű kozmetikai kérdésnek megoldásán fáradozott két kiváló magyar bőrgyógyász szakorvos és hosszú ideig folytatott tudományos kísérleteik teljes sikerű eredményei után most közkinccsé teszik „Tiva“ elnevezésű szőrtelenítőjüket. Az új készítmény a szakorvosi igazolások alapján teljesen ártalmatlan, kellemes illatu, hatásában *szemmelláthatólag ellenőrizhető* és ami a legfontosabb, egy és fél percen belül teljes eredménnyel szőrtelenít (depilál). Kezelése az elképzelhető leg-egyszerűbb, mert a hajszálvékonyaságra bekent szőrtelenítő területről másfél percen belül egy csöpp gyapot- vagy vászon-darabka letörlése által teljesen eltűnik a legerősebb és leg-sűrűbb szőrzet is. A ma már mindenütt beszerezhető új szer nemesak a bőrgyógyászoknak, kozmetikusoknak, hanem a testére féltő gonddal örködő nagyközönségnek is ismertén közkedvelt segítőeszköze lesz.

Kitünő hatású célszerű új patkányirtó anyagot hoztak forgalomba. A budapesti Standard laboratoriumnak sikerült megszerezni James Stoward San-Franciskói műegyetemi professzornak szabadalmát, a *patkányirtó száraz kolbászt*, melynek előállítására ugyanolyan, mint a názi füstölt kolbászé és óriási előnye, hogy a bentlevő hatóanyag csak a patkányt és egeret öli meg, emberre és háziállatra teljesen veszélytelen, így mindenütt felrakható. A próbairtások mindenütt teljes eredménnyel végződtek és előkelő szakemberek mint a jelenkor leg-tökéletesebb irtóanyagát ajánlják. Gazdasági és közegészségügyi szempontból ez az új irtószer óriási értéket képvisel, miért is ezt nagybecsű olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Hatujju gyermeket szült egy ujkigyósi asszony. Kónya Imre ujkigyósi mezőgazdasági munkás felesége a napokban tizenharmadik gyermekének adott életet. A különben teljesen egészséges kisfiúnak az egyik kezén *hat ujja van.* A hatodik ujj a hüvelyk- és mutatóujj között van és teljesen kifejlődött. Bevitték Békéscsabára, ahol az orvosok döntik el, meghagyják-e a hatodik ujját.

A szovjet kivégeztetett egy pesti leányt. Két esztendővel ezelőtt a budapesti rendőrség letartóztatta Szántó Zoltánt és kommunista társait. A letartóztatottak között volt Mandl Irma, egy MÁV felügyelő leánya. A törvényszék Mandl Irmát felmentette a vád alól és szabadlábra került. Alig szabadult ki, felkereste a leányt két bolsevista, akik azt ígérték neki, hogy Berlinben álláshoz juttatják. Mandl Irma ki is ment Berlinbe, ahonnan Moszkvába csalták. Alig lépte át az orosz határt, letartóztatták. Azzal vádolták, hogy ő árulta el Szántó Zoltánt. *A leányt hosszú ideig kintartták az orosz börtönökben, majd halálra ítélték és kivégezték.*

Hatvan pengőért kiszurta egy öregember szemét. Bozó Mihály tarnaleleszi gazdálkodót felkereste egy alkalommal Gyetvai Barnabás földműveslegény és elpanaszolta, hogy a napszám-ból nem tud megélni. Bozó ajánlatot tett a fiatalembernek, hogy az országuton lesse meg Kovács Ferenc tarnaleleszi kisbirtokost, az ő régi haragosát, üsse le őt és szurja ki mindkét szemét. Ha a dolgot rendben elvégzi hatvan pengő jutalmat kap. Gyetvai meg is leste Kovács Ferencet, leütötte őt és azután késével összeszurkálta az arcát, majd elszedte értéktárgyait. Bozótól megkapta a jutalmat és azután eltűnt a községből. Kovács nem halt bele sérüléseibe, de az egyik szemét elvesztette. Gyetvai Barnabást elfogták és a törvényszék súlyos testisértés és rablás bűntette címén *négyévi*, Bozó Mihályt pedig súlyos testisértés bűntettére való felbujtás miatt *ötévi fegyházbüntetésre* ítélte.

Légyapírral ölte meg férjét. Varga György ujszászi hentesmester gyanus körülmények között meghalt. A rendőrség megállapította, hogy a hentest megmérgezték s az volt a gyanu, hogy a bűncselekményt a felesége követte el. Az asszonyt letartóztatták, de napokig tagadott. A hatodik napon megtört és beismerte, hogy *légyapírt olvasztott fel s a mérget az ura teájába tette.*

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 28-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Cegléd, Felsődabas, Ujkécske.
— **Kirakodóvásár:** Battonya, Csongrád, Szolnok.

Október 29-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Acsa, Ács, Ádánd, Balkány, Eresi, Esztergom, Gödre (sertésvásár bizonytalan), Igal (sertésvásár bizonytalan), Isztimér, Kadarkut (sertésvásár bizonytalan), Kápolcs, Kéthely (sertésvásár bizonytalan), Kisköre, Kisvárd, Kóny, Lovasberény, Magyaróvár, Kunbaja, Putnok, Sárvár, Vepelét (sertésvásár bizonytalan), Villány, Zalaegerszeg. — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Devecser (sertésvásár bizonytalan), Dunaföldvár.

Október 30-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gyékényes, Pincehely (sertésvásár bizonytalan), Soltvadkert, Vése (sertésvásár bizonytalan).
— **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Devecser, Dunaföldvár.

Október 31-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Csesztreg (sertésvásár bizonytalan), Kőtelek, Somlószőlős (sertésvásár bizonytalan), Vésztő, Zalaapáti (sertésvásár bizonytalan).

November 1-én, csütörtökön, Mindszentek ünnepén.

Állat- és kirakodóvásár: Gyöngyös.

November 2-án, pénteken, Halottak napján.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Szabadszentkirály, Szerencs, Ónod. — **Állatvásár:** Gyöngyös, Kiskomárom. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj.

November 3-án, szombaton.

Nincsen vásár.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. emelet 207. ajtó) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Hacker Lipót gazdasága (Magyaralmás, u. p. Moha, Fejér vm.), 40 summást tengeri-burgonya betakarításhoz, élelmezés mellett, bér megegyezés szerint. — **Dr. Glaser Aladár gazdasága** (Lenti, Zala vm.), 16 elsőosztályu, 34 másodosztályu munkást cukorrépa- és cikóriaszedéshez, élelmezés és holdszám szerinti bérre.

Egyeseket:

Szilvinyi Hugó (Budapest, VII., Lövelde-tér 2., II./28.) egy gyümölcsös kezelő munkást Budaörsre, 1600 öles gyümölcsös és szőlőbe és házkörüll munkára. Bér: Lakás, fűtés, világítás, havi 30 P, 25 kg. liszt, 15 kg. burgonya, 2 kg. bab, 1 kg. só, 3 kg. szalonna. — **Sully Zoltán alezredes** (Órkénytábor, Pest vm.) egy szakképzett kertészt gyümölcsös telepítés és kezeléshez, lakás, fizetéssel megegyezés szerint.

A késő vénség örömei

az egészség és szellemi frissesség megőrzésében rejlenek. Ha gondozzuk elhasználódó szervezetünket, az emberi életkor legvégső határáig megőrizhetjük erőnket, rugékonyságunkat és viruló életkedvünket. A valódi

Diana-sósorszesz

szerencsés összetételénél és sokoldalú hatásánál fogva egyaránt megbecsülhetetlen mint bedörzsölőszer, mint hűsítő és fájdalomcsillapító, mint szájviz és toroköblítő, belsőleg — cukorra cseppentve — mint étvágygerjesztő és még számos egyéb esetben.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. A Vasárnap 26. számában közölt dollárkölcsonben szeretnék részesülni, hová forduljak? 2. Nővérem gyermekeire iratta vagyonát, de az ingatlan hasznélvezetét fenntartotta magának, most még szeretnék ingatlant vásárolni, de a vásárláshoz pénzre van szükségünk. Kaphatunk-e a meglévő földre kölcsönt. Szükséges-e a kölcsön felvételéhez az árvaszék belegegyezése, ha az egyik tulajdonos kiskoru? (Sz. I., Rásony.)

— **Felelet:** 1. Annak idején megírtuk, hogy a kölcsönt a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete (Budapest, V., Géza-utca 2. sz.) bocsátotta ki. A részletes feltételeket is közöltük. Tekintettel arra, hogy azóta több mint három hónap telt el, annyian jelentkeztek a kölcsönigénylők, hogy ha most beadja kérését, alig számíthat azonnali elintézésre. 2. Kölcsönt kaphat a lapunkban hirdető bármelyik cégtől. A tulajdonos kiskoru helyett a gyám, illetőleg az árvaszék engedélyét kell kikérni.

Kérdés: Anyánk 1916. évben közjegyző előtt kiegyezett testvéremmel olyan módon, hogy rámhagyta vagyonát, de köteleztem magam, hogy ötezer koronát fizetek neki. Az ötezer korona, a birtok kétötödének felett meg. Milyen összeget kell most fizetnem? (N. Ö., Nagyszokoly.) — **Felelet:** Az 1916. évi ötezer korona mai értéke teljes valorizáció esetén körülbelül 3200 pengő.

Kérdés: Házivászon készítéshez való fonalat akarok hoztatni, hova forduljak? (K. D., Felsőhangony.) — **Felelet:** Gergely Péter céghez, Budapest, V., Eskü-ut 4. szám.

Kérdés: 1. Tehenem elcsurgatja a tejet, mivel lehet a tej elcsurgást megállítani? 2. Végigküzdöttem a világháborút két fiammal együtt, akik közül az egyik meg is halt a harctéren. Sem én, sem az életben maradt fiam, aki szintén családos ember, nem kaptunk földet, hová forduljunk, hogy legalább valami kis földet is kaphassunk? (P. J., Hü előfizető.) — **Felelet:** A tej csurgatásának közvetlen oka a esecsimbó záróizmának ellazulása (veleszületett vagy öregkori petyhüdség miatt), minek következtében a tej — különösen mozgás közben — csepeg, sőt esurog. Az ilyen tehenet legjobb husra értékesíteni vagy levágni. Ha azonban csak a tőgy erős teltségkor jelentkezik a csepegés, akkor jól illő, de nem tulszoros gummisapkának a bimbóra huzásával érünk célt. Ilyen gummisapka beszerzése és alkalmazása ügyében jó lesz, ha állatorvoshoz fordul. 2. A földbirtokigénylés hivatalosan már befejeződött. Most már csak olyan helyen lehet igényelni, ahol valakinek a kapott birtokát érdemtelenység címén elvették. Ha ilyen föld van a községükben, úgy erre beadhatják kérelmüket az Országos Földbirtokrendező Biróságához. Egyébként majdnem lehetetlennek tartjuk, hogy önök hadviseltségük ellenére kiharadtak a földhözjuttatottak közül. Kár, hogy annakidején nem jelentkeztek igényük bejelentése végett.

Kérdés: Igen sokszor előfordul, hogy a malom rossz lisztet őröl, amiből azután a kenyér sem olyan, mint amilyennek kellene lenni. A malom eljárása ellen szeretnék védekezni. Van-e olyan készülék, amellyel a liszt minőségét meg lehet állapítani? (Ifj. B. M., Kiskőrös.) — **Felelet:** Egyszerű és mérsékelt áron megszerezhető eszközt, mellyel a liszt minőségét meg lehetne állapítani, nem tudunk ajánlani. Vannak ugyan műszerek és berendezések, melyekkel az őrlési fok, a süthetőség, a sikértartalom megállapítható, de ezek nagyon drágák és csak szakképzett egyén kezébe valók. Ilyenekkel van felszerelve a magy. kir. lisztkísérleti állomás (Budapest, Kitaibel-u. 1.), hol ilyen vizsgálatok folynak. — természetesen vizsgálati díj ellenében.

Kérdés: Nálunk a városnak központi szeszfőzője van. A szeszfőző jóval kevesebb szeszt ad a cefréért, mint a más községbeli szeszfőző, ezért a gazdák jórésze nem a városi főzőbe viszi a cefrét. Most a város meg akarja tiltani, hogy

máshová vigyék a kifőzésre való anyagot. Megtilthatja-e? (L. I. Hajdúszoboszló.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Szüleink ingatlanukat széjjelosztották a gyermekek között. Az ingóságokat azonban nem. Az ingók értékesebb része egyik testvérünk kezében van, ha szüleink meghálnak, követelhetjük-e az ingók szétszétosztását? (S. J., Soltvadkert.) — **Felelet:** Ha a szülők nem ádák kifejezetten egy gyermeknek az összes ingóságot, úgy természetesen követelhetik az arányos szétszétosztást. De erre még igazán ráérnek.

Kérdés: Mi a címe a földmivvelésügyi miniszter urnak és milyen megszólítás jár neki? (P. J., Erdősokonya.) — **Felelet:** Nagyméltóságú Mayer János m. kir. földmivvelésügyi miniszter ur! (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.), Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urat!

Kérdés: 1. Testvéremmel kiegyeztem, saját birtokomat átadtam, az apai örökségről is lemondtam. Most testvérem nem úgy bánik az apámmal, mint ahogy kellene, ezért apám rám akarja hagyni birtokát. Ha rám hagyja a birtokot, követelhet-e tőlem valamit a testvérem? 2. Van-e miniszteri rendelet arról, hogy a házak utcai részét tisztán kell tartani? (Előfizető, Hérics.) — **Felelet:** 1. Ha a gyermek nagyfokú hálátlanságával érdemtelen lesz az örökségre, úgy kizárható az öröklésből. A köteles részhez joga van, de ha érdemtelen, úgy ezt is elveszti. 2. Miniszteri rendelet nincsen, de a község szabályrendelettel előírhatja azt.

Kérdés: 1. Küldhetek-e rajzokat a szerkesztőségbe megbi-rálás végett? 2. Hány nap alatt küldik el a jutalomkönyveket a rejtvénymegfejtés nyerteseinek? 3. Lapjukban megjelent hirdetés nyomán megrendeltem a Gutenberg-cégtől a hirdetés in-gyenkönyveket, de eddig semmi hirt sem kaptam a könyvek fe-lől, hová forduljak? 4. Hol van Budapesten fordítóiroda? (S. M., Hegyalja.) — **Felelet:** 1. Igen, de mellékeljen válaszbélye-get, hogy a bírálat után a rajzokat visszaszármaztathassuk. 2. Egy hét leforgása alatt. 3. Irjon a Gutenberg könyvkiadó-nak, Budapest, IV., Váci-utca 17., félemelet. 4. Delmár J., V., Wurm-utca 3., Csemiczky fordítóiroda V., Alkotmány-utca 16. Sztripszky H. I., Lógody-ut 5. szám. Tessék ránk hivatko-zással bármelyik irodához fordulni, ahol azután mérsékelt dí-jazásért vállalnak fordítást. A jelvényt viselheti.

Kérdés: Megtartják-e még a Bazilika-sorsjáték húzásait? (B. J., Csömödér.) — **Felelet:** Igen. Azonban a nyereményeket nem érdemes felvenni, mert olyan csekély összegűek, hogy a póstabélyeg ára sem telik ki belőlük.

Kérdés: Hol lehet használt levélbélyegyet értékesíteni? (S. J., Gyula.) — **Felelet:** Teljesen hibátlan és tiszta példányokat vásárolnak egyes bélyegkereskedők. Irjon a következő címekre és ajánlja megvételre készletét: Bátor A. Emil, Budapest, IV., Városház-utca 12, Jászai Boriska V., Kossuth Lajos-utca 6., Doszkar Ferenc IV., Magyar-utca 8.

Kérdés: Idegbajos vagyok és állandóan rázom a fejem. Már voltam kórházban is, de nem segítettek rajtam, mivel le-het bajomat gyógyítani? (S. F., Kovácsszénája.) — **Felelet:** Az idegbaj sokáig gyógyuló betegség. Innen az orvosságot ba-jára nem tudjuk megmondani, hiszen azt sem tudjuk, hogyan keletkezett önnél a baj. Azt ajánljuk, hogy mivel ön közel lakik Pécshez, vizsgáltsa meg magát az ottani egyetemi kli-nikán. Valószínű, hogy megállapítják betegségét és megmondják az orvosszerét is.

Kérdés: Hol van a „Falusi Esték“ és „Pásztortüzek“ kiadó-hivatala? (B. J., Gomás.) — **Felelet:** A „Falusi Esték“ nem jelenik meg, a „Pásztortüzek“ (nem Pásztortüzek) kiadóhivatala Kolozsvárott van.

Kérdés: Mezőgazdasági munkára szerződtem. A szerződés-em ez év május 1-től november 1-ig szól. Az uradalom csak május 5-én szállított a munkahelyre és most csak november 7-én akar elengedni, van-e ehhez joga? (F. J., Sz.) — **Felelet:** Nincsen. Ha a szerződés elsejéig szól, úgy természetesen csak addig köteles dolgozni. Kivéve azt az esetet, ha annakidején az ön hibájából nem kezdte idejében meg a mezőgazdasági munkát.

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Tudja azt már minden teve, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

Minden egyéb műszaki cikk elismert szállítója a közismert szaküzlet
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Anya agyag M nem csunya
6 időjelző (ó=á)

(Beküldte Harsányi János Aldebről.)

2. Pótlórejtvény.

— ur — d — lap — let — v
— gár — ug — ör — ors — ám
— ár — éni — égy — uga — lek

(Beküldte Lukács Viktor Sávolyból.)

3. Betűrejtvény.

M r ny T t

(Beküldte Szarka Zsigmond Dévaványáról.)

4. Betű- és szórejtvény.

V V V V R . . .

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

5. Szórejtvény.

piros, fehér, zöld kuria

(Beküldte Tólos Ferenc Vérteskéthelyről.)

6. Pontrejtvény.

. s . e . k . a . i . ő . e . h . t . r . t . i . é . t . d

(Beküldte Bakosa Joachim Dorogházáról.)

7. Számrejtvény.

1. 21. 41. 18. 10. 16. 38. 9. 12. 40. Nagy költőnk irt róla.
22. 23. 6. 25. 8. 27. 28. 14. 26. 31. Nem lehet titkolni.
34. 35. 3. 37. 17. 5. 29. Veled megy.
7. 20. 39. 2. 32. Külföldi pénz.
11. 36. 30. 24. 33. Tárgyról kérdik.
15. 13. 4. Leánynév.
19. Egy betű.
1. 41. Közmondás.

(Beküldte Szilágyi Gábor Biharderecskéről.)

8. Betű- és szórejtvény.

K K K K K K K K &
e

(Beküldte Végel János Mélykutról.)

9. Pontrejtvény.

E . b . r . ü . d . é . b . z . a . i . z . l

(Beküldte Kardos Annuska Csesztregről.)

10. Névrejtvény.

Mihály, Kálmán, Ottó, Imre, Olga, János, Antal, Rezső.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar író nevét kapjuk.

(Beküldte Aracs Sándor és Bornok Mancsi Kispeterdről.)

11. Szórejtvény.

Erdélyi folyó cipézszerszám

(Beküldte Székely Mihály Ivánról.)

12. Pontrejtvény.

H . r . e . p . i . á .

(Beküldte Somogyi Istvánné Börcsről.)

13. Betűrejtvény.

L Í ^{is} t (é=e) ¹ | ² Ó

(Beküldte Gerits János Lisztoról.)

14. Verses pontrejtvény.

D . b . é . e . e . v . r . s
. s . k . g . k . c . i . s . r . s .

(Beküldte Mester István Debrétéről.)

15. Verses számrejtvény.

7, 6, Eszes ember ezt teszi, hogy mindig ezt keresi.
6, 11, 3, Ilyen van az embernek s a legtöbb gépezetnek.
5, 7, 8, 5, Nyáron által hizlalják s aztán télen eladják.
9, 7, 3, 9, Ismeretlen az utja, csak a jó Isten tudja.
4, 11, 6, 5, Hó teszi a vetéssel, néhány zord téli éjjel.
10, 5, 6, 11, 8 9, Az ilyen természettel kevés eredményt érsz el.
6, 2, 8, 9, 10, 5, Érdekes fejviselet, ez tart csak jó meleget!
8, 9, 5, 4, 11, 6, 7, 9, Mikor ilyen a járda, ki-ki vigyáz magára.

1—11, Nem diszes helynek a neve, falu végén van a helye.
(Beküldte ifj. Renesicsovszky István Debrétéről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 47-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Atilla hármaskoporsója.** 2. Szórejtvény: **Irtó hadjárat.** 3. Szórejtvény: **Egyik kutya, másik eb.** 4. Betű- és szórejtvény: **Mellény.** 5. Pontrejtvény: **Halál ellen nincs orvosság.** 6. Szórejtvény: **Ékszerműves.** 7. Pótlórejtvény: **Isten, király, haza.** 8. Talány: **Láp, pál.** 9. Pótlórejtvény: **Átkozott légy, Trianon.** 10. Szórejtvény: **Mindenes.** 11. Szórejtvény: **Fejtörő.** 12. Szórejtvény: **Szigetország.** 13. Betűrejtvény: **Aranka.** 14. Szórejtvény: **Szempár.** 15. Szórejtvény: **Pártonkívüli.** 16. Számrejtvény: **Boldog idő hova lettél, édes emlék ne hagyj el.**

Helyesen megfejtették: Borsos István, Lipták Ferenc, Lipták Ferencné, Végel János, Turopoli Arisztid, Török Ferenc, Gachal Annuska, Zilahy Juliska, ifj. Horváth József, Buzás Sándor, Tóth S. András, ifj. Bodnár János, Bedő István, Szekeres István, Péteri János, Sándor Béni, Fényes József, Szijjártó Béla, Kocsis Pál, Nagy Imre, Szigeti Pál, Kelemen Antal, Varga Lajos, Joó Sándor, Öreg Tamás, Kezeli Bertalan.

Jutalomkönyvet nyertek: **Buzás Sándor (Ártánd), Lipták Ferencné (Edelény), Török Ferenc (Kiskunfélegyháza), Végel János (Mélykut) és ifj. Bodnár János (Szendrő).**

A 42-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félevenként utólag fizetendő. Bekebelezés bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozásu ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(23. folytatás.)

Nem kellett sokáig várni: a hiénafejű megérkezett. A két leány iszonyattal fordította el arcát a förtelmes képű banditától. Igazi hiénafejű volt, tökéletesen ráillett ez a név. Alacsony homloka alatt ülő sárgás villogású szemei alattomos gyönyörködéssel mérték végig a foglyokat, arca már-már mohó kéjvégyra torzult, amikor megpillantotta Bill Savaget.

— Ki ez a maskara? — fordult Wilkinsonhoz. — Ki ez az ember és hogyan került ide?

Bill feltápázkodott a fa mellől.

— Pattog a hangod, mint az ostorcsapás, — dörögte. — Ha tudni akarod, hogy hogyan kerültem ide, hát megmondom: a saját lábamon, ezzel a két öreg lóval, ni, — s ráütött a térdére — ami pedig a nevemet illeti, hát nagyon csodálnám, ha még sohasem hallottad volna hírért az öreg Bill Savagenak...

— Ki vagy? — harsogott a hiénafejű hangja.

— Nézz rám s láthatod, hogy még nem szoritotta ki belőlem a lélegzetet a kötél.

— Ne locsogj annyit... — förmedt rá növekvő dühvel a hiénafejű, de Bill Savage úgy tett, mintha semmit sem vett volna észre ebből.

— Bill vagyok, a druzsád, — mondta örömtől sugárzó arccal s kitérte a két karját, mintha ölelésre készülné. Tett is néhány lépést a hiénafejű felé, az azonban visszalökte.

— Aggassátok egy fára, hadd száradjon ki a jókedve, — dühöngött a banditavezér. — Nem ismerem őt és idegen nem hagyhatja el élve a táborunkat.

Egy-két ember már megakarta ragadni az öreg Billt, de az hirtelen lerázta magáról őket és felemelte a puskáját.

— Aszondom, — dörögte mélységes felháborodással — ne nyuljatok hozzám! Ha az lett volna a vágyam az életben, hogy a szél lengesse a kiakasztott testemet, akkor nem szöktem volna az akasztófa alól s nem öltem volna meg egy sheriffet sem... Azt mondom, hogy most sincs ilyen vágyam és azt ajánlom, hogy jól jegyezzétek meg. Te pedig, aki nem vagy méltó arra, hogy a druzsámnak nevezzelek, vedd tudomásul, hogy szörnyűségeken szégyenlem, hogy Mexikóból koptattam éretted a lábamat, te ördög fajzatja? Így kell fogadni az öreg Bill Savaget, aki disze lehetne ennek a társaságnak?

A hiénafejű dühe lecsillapodott. Átható tekintettel mérve végig az öreget, ezt kérdezte:

— Mexikóból jöttél?

— Onnan... Az igazat megvallva, nemcsak a te szép szemedért, hanem azért is, mert nagyon meleg volt már

ott a levegő. Az ördög tudja, mi lelte ott az embereket! Nem tűrik a magamfajta zabolátlan öreg csavargót.

A hiénafejű arca felderült.

— A druzsám vagy...

— Hát ha azért jöttél ide, mert...

A bandita feléje nyujtotta a kezét.

— Az én emberem vagy, — mondta — remélem, tudod, hogy kinél van dolgod?

Az öreg Bill vigyorgott egyet:

— No, no, csak ne hordd olyan magasan az orrod! Többet tudnék mesélni az én dolgaimról, mint te a magadéiról. Nagy históriák vannak mögöttem s ha Mexikóban nem lennének olyan fenemódon romlottak az emberek, akkor még ma is vezér volnék. De már semmit sem lehet velük kezdeni. Mindnyájan megromlottak, dolgoznak... Hát hallottatok-e már ilyet! Hiába, fenekestül felfordult ez a világ! Bizony, vezér voltam én, nagyon sokáig és nagy hirem-nevem volt énnekem, de hát az emberiség is megromlik, az ember is megöregszik... most hát végre azt is megmondhatnád, hogy mi lesz a dolgom?

— Az, ami a többieké — vetette oda kurtán a hiénafejű.

Az öreg úgy tett, mintha megsértődne.

— Gondold meg, hogy Bill Savage vagyok...

— Majd elvállik, hogy olyan ügyes fickó vagy-e, amint mondd. Akkor aztán magam mellé veszek.

Az öreget nem békitette meg ez a feltételhez kötött ígéret. Dohogva tömte meg ismét pipáját és rágyujtott. Az első füstfelleget Wilkinson felé fujta. A milliomos titkárja elfintorította az orrát.

— Átkozottul komisz dohányod van, — szitkozódott. Bill nevetett.

— Hallottátok, fiuk? — fordult a többiek felé. — Milyen kényes orra van! Tán még megtiltaná, hogy azt a dohányt szívjam, amelyiket megszoktam. Hé, vezér, Bill druzsám, van-e itt tenálad valamilyen törvény, mely megtiltja, hogy a magam dohányját füstöljem? Mert ha nincs, akkor tanítsd meg ezt az embert arra, hogy ne üsse beie az orrát még az én pipámba is. Könnyen megégethetné...

Néhányan nevettek s Wilkinson dühösen szoritotta össze az ajkát. Bill azonban még beléjeszurtt egy tuskét.

— Olyan kényes, — dörögte, — mintha valamilyen milliomos palotájából csöppent volna ebbe az erdőbe.

Wilkinson megrezzent és eloldalgott a közeléből.

Bill diadalmasan nézett körül.

— Az első összecsapást megnyertem, — mondta magában — csak a döntő csatát is sikerrel végezzem!

(Folytatjuk.)

A »SA-KI«
takaréktűzhely-karika

nem törik, nem pattan el. Ha ezt használja, sok tüzelőanyagot spórol meg és nagyban kíméli az edényét is.

Ha egyszer kipróbálta, soha sem használ mást. Kérje minden szövetkezeti boltban és vasáru-üzletben.

Szabó és Kiss
Budapest, VI., Váci-ut 1. II. 17.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára.

A „Baromfitömő készülék”-kel

egy perc alatt tömhet mindentéle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült.

Kérje. Árjegyzéket.

Cím

**Kugler Sándor,
Makó.**

TRÉFÁK

A fizetés.

— Mennyire megy a fizetésed?

— A fizetésem? Hát felmegy a — harmadik emeletre. Ott lakik a szabóm, meg a suszterem.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

A sertésöl előtt.

— Hát nem kár az ilyen gyönyörűség állatot levágni?

— Hja, hja... hogy is mondta a tiszteletes ur? ... A szépség mulandó!

(Beküldte Tóth Boldizsár Tiszakaradról.)

Kétértelmű válasz.

Egy tul a dunai kis község futballpályájára, mely kiszakítandó volt a legelőből, a tehéncsorda is rájárt legelni. Egy vasárnap délután János bá' akart végighajtani egylovas kocsi-jával a pálya jobb szélén végighúzódó kocsituton, de a játék miatt a rendezőség letiltotta, mire egy néző, miért, azt ő tudja, talán mert atyafia volt János bá'-nak, a következő szelid ajánlatot tette a rendező-bizottságnak:

— Tisztelt uraim! Ha letiltják a kocsit, azt ajánlanám, tiltsák le a marhákat is a pályáról! — azzal kissé megbillentette pörge kalapját és tiszteletteljes távolságba húzódott a bizottságtól, mert észrevette volt, hogy az egyik hitősnek görbe állásba vágódott a szeme.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérről.)

A becsületsértés.

Böresök gazda bemegy az ügyvédhez, hogy, ugymond, bepereli Futók szomszédot, mert belegázolt a becsületébe, azt mondta neki, hogy akkora barom, mint egy elefánt.

— Aztán mikor mondta kendnek ezt a szomszédja? — kérdi az ügyvéd.

— Hát könyörgöm, annak Szentmihálykor mult két éve.

— Aztán miért várt kend ennyi ideig a panaszával?

— Hát azért kérem, mert tegnap voltam az állatkertben, és csak most láttam, hogy *micsoda ronda nagy barom az az elefánt.*

(Beküldte ifj. Németh Imre Bakonyszentkirályról.)

A fatányéros.

Egy külföldi ember egyik jó, magyaros ételeiről híres vendéglőnkbe látogatott el, hogy valami igazi magyar különlegességgel ismerkedjék meg. Így választotta az étlapról a fatányérost.

Alig tíz pere múlva már hozta is az éthordó a ropogósra sült pecsenyét, de amikor már csak két lépésre volt a vendégtől, rémülettől elsápadva vette észre, hogy a pecsenyén egy — svábbogár fekszik. Mit tegyen? Leteszi a vendég elé.

A vendég jóévtággal elfogyasztotta a pecsenyét s elment.

Másnap csak beállít ám a ml külföldink harmadmagával és egyre mondja:

— Fatányérost...

Az éthordó csakhamar hozta is a fatányérost s letette az asztalra.

A vendég azonban harsány hangon hívja a pincért s midőn az mély meghajlással elébe áll, a szakértő felsőbbiséggel így szól hozzá:

— Kérem, hol marad a fatányérosról — a sült rákoska? Hiszen az volt a legjobb!...

(Beküldte Végel János Mélykútról.)

Félreértés.

Két régnemlátott jóbarát találkozik. Többek között az egyik ezt mondja:

— Az én anyósom valóságos angyal.

Másik (nagyot sóhajtván): Boldog ember! Az enyém még él!

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

kg-os 26.05—26.20, 79 kg-os 26.30—26.40, 80 kg-os 26.40—26.50. — *Rozs* pestvidéki 24.05—24.15, más 24.05—24.15. — *Árpa* elsőrendű 26.60—26.85, közép 26.50—26.65, sörárpa felvidéki 28.00—29.50, egyéb 27.00—28.00. — *Köles* 26.00—27.00. — *Repce* 46.50—47.00. — *Zab* elsőrendű 25.90—26.30, közép 25.25—25.75. — *Tengeri* tiszántuli —, egyéb 31.30—31.70. — *Korpa* 19.25—19.50 pengő métermázsánként. — *Határidőpiac*: *Buza* októberre 25.40, márciusra 27.90—27.92, májusra 28.70—28.72. *Rozs* márciusra 26.62—26.64, májusra 26.92—26.94, októberre 24.50—24.52. *Tengeri* májusra 29.60—29.64, júliusra 30.20 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—56, duplanullás finom tészta 43—46, nullás 43—46, kettes főzöliszt 42—44, négyes kenyérliszt 39—43, hatos 36—40 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Bab, fehér 78—82, bab, fűrj 74—76, baltacimmag 58—62, biborheremag 84—90, borsó, őszi 38—40, borsó, Viktória 45—52, bükköny, tavaszi 33.50—35.50, szöszös bükköny 45—50, csillagfürt 24—26, fehérhere 185—215, kendermag 43—45, köles, fehér 38—40, köles, vörös 31—33, lenmag 44—48, lóbab 35—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 190—215, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 175—190, mák, étkezési célokra 110—115, muharmag 48—52, mustármag 50—56, nyulszapukamag 160—175 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 23.50, borsókorpa 26, buzakorkoly 21, buzakorpa 20.25, buzatakarmányliszt 25, gabonamoslók száritva 29, konkolydara 22.50, köleshéj darálva 14, lenmagpogácsa 33, napraforgópogácsa 30, repcepogácsa 26, répaszelet, száritott 19, rozskorkoly 21, rozskorpa 20.50, rozstakarmányliszt 25, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 16—18.50, réti széna, másodrendű, ó 13.50—15.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 10, muharszéna 15—20, lucernaszéna 24, zabosbükkönyszéna 20.50—21, lucerna- és muharkeverék 16, alomszalma, elsőrendű 6—6.50, alomszalma, másodrendű 5.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban áruk: Fizettek: Nyári rózsaburgonyáért 18—19, őszi rózsaburgonyáért 12—13, Ella-burgonyáért 9.50—10, étkezési Krüger-burgonyáért és Deordaráért 7.50—8, étkezési Wohltmann-burgonyáért 7—7.50 pengőt. Ipari burgonyáért fizettek szabolcsi feladóállomáson 6—6.40 pengőt fekvés és minőség szerint, szatmárvármegyei feladóállomásokon valamivel kevesebbet, a Dunántulon valamivel többet.

Szurómarhavásár. Élőborjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.42—1.54, kivételesen 1.60, másodrendű 1.28—1.36 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.98—0.98, 1½—2 éves üszök 0.92—1, 1½—2 éves üszök 0.88—0.92, fiatal friss fejős tehén 1.35—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőség 102—124, kivételesen 134, közép 82—100, gyenge 60—80 fillér. Bika, legjobb 96—110, kivételesen 118, közép 84—94, gyenge 68—82 fillér. Tehén, legjobb 94—112, kivételesen 120, közép 72—92, gyenge 46—68 fillér. Bivaly 69, növendékmarha 56—100, kicsontoznivaló marha 28—44 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 128—142, közép 145—162, nehéz 170—182 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A belföldi piacon csekély kereslet mellett az árak alig változtak. Tájékoztató árak: Közönséges gyapju 2.40—2.60, bárángyapju 2.15—2.30 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Árak: Marhabőr (magyar) 1.40—1.50, marhabőr (tarka) 1.50—1.60, borjubőr (hosszu lábbal) 2.70—2.80, juhbőr 1 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—320, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús*: Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús*: Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 120—180, bárányhús hátulja 320—360, eleje 240—280 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús*: Friss karaj 260—380, friss comb, tarja, lapocka 240—280, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—280, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—420, olvasztani való szalonna 240—270, sózott kenyérszalonna 260—300, füstölt 260—320, háj 280—300, zsíros tepertő 260—300, helybeli sertésszir 276—290 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, csirke 125—350, ruca 250—900, lud 600—1800, pulyka 400—700 fillér darabonként. — *Leölt állatok*: Tyúk 200—280, csirke 260—430, hizott ruca 220—280, sovány 180—240, hizott lud 220—280, sovány 180—240, ludmáj 500—1200, ludzsir és háj 280—440, ludaprólék 160—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás*: Friss teatojás 16—17, főzőtojás 13—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrben, darabonként 400—500, fácán darabja 500, fogoly darabja 200—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 220—320, kárász 120—180, compó 160—240, apró, kevert hal 140—160 fillér kilogrammonként. — *Rák*: Folyami rák 20—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölözött 16—20, joghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 540—580, 10 dkg.-os csomagolásban 640—700, főzővaj 460—540, szedett vidéki vaj 440—520, tehénturó 100—120,

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 22-én.)

Gabonatözsde. Készárupiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.90—26.05, 78 kg-os 26.15—26.30, 79 kg-os 26.40—26.50, 80 kg-os 26.55—26.65, felsőtiszai 77 kg-os 25.85—26.00, 78 kg-os 26.10—26.25, 79 kg-os 26.35—26.45, 80 kg-os 26.45—26.55, fehérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 25.75—25.90, 78 kg-os 26.00—26.15, 79 kg-os 26.25—26.35, 80 kg-os 26.35—26.45, pestvidéki 77 kg-os 25.80—25.95, 78

sovány tehenúró 60—80, juhtúró 320—360, keverttúró 200—320, hazai ementáli sajt 520—580, hazai trappistasajt 340—440 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 100—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 92—120, fehér, aprószemű bab 70—100, nagyszemű 80—130, színes 70—100, finom árpakása 88—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével kilogrammja 20—30, sárgarépa zöldjével csomója 8—30, petrezselyem zöldjével kilogrammja 20—30, petrezselyem zöldjével csomója 6—26, zeller, ujdonság, zöldjével darabja 4—25, kalarábé zöldjével darabja 4—14, őszifajta kalarábé kilogrammja 20—40, kevert zöldség 25—40, karfiol 50—130, vöröshagyma zöldjével csomója 4—8, makói vöröshagyma 26—30, közönséges vöröshagyma 22—28, fokhagyma csomója 50—80, cékla kilogrammja 20—40, fejeskáposzta 16—24, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 30—60, fejessaláta darabja 5—16, torma kilogrammja 60—220, rózsaburgonya 18—26, közönséges 12—20, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 200—500, ehető tinóru gomba 200—300, mezei csiperkegomba 150—260, székfűgomba 120—300, éti várgánya gomba 150—200, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 12—18, savanyítani való ugorka 50—100, salátának való 40—80, ecetes ugorka 150—200, vizes 100—120, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—2, tölteni való 3—4, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—200, főzötök 22—36, gyalult 40—60, érett paradicsom 30—50, zöldbab 70—160, zöld vajbab 100—200, hüvelyes zöldborsó 140—200, zöld tengeri csó darabonként 8—14, sóska 30—50, tisztított paraj 50—70, gyökeres 30—40, főzött paradicsom literje 90—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 50—120, közönséges 20—60, birsalma 30—70, nemes fajkörte 60—140, közönséges 30—70, berzencei szilva 18—40, szilvaiz 140—200, gyümölesz 140—320, csipkeiz 80—100, som 40—50, őszibarack 30—240, befőzni való 40—160, görög fajdinnye 8—10, sárga fajdinnye 25—40, áfonya 160—200, csemegeszőlő 70—120, kevertfajú 50—80, közönséges szőlő 40—50, bornak való szőlő 30—40, nagy papirhéjú dió 140—200, keményhéjú 80—150, dióbél 400—560, héjazottogyoró 320—440, héjazott mandula 600—800, gesztenye 40—100 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—700, félédes gulyás 450—560, rózsapaprika 340—500, erős 230—340, kereskedelmi 190—240, kék mák 140—160, közönséges 100—120, pergetett méz 220—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A falusi must ára változatlan, minőség szerint 20—34 pengő, elég tekintélyes mennyiségek kerültek eladásra. Urasági fétélek 36—42 pengős árban eseréltek gazdát. Az óbor piaca változatlan, ára 4—5 pengő Malligand- és hektoliterfokokként.

Szész és szeszestelek. A szeszüzletben az árak változatlanul a legutóbbi jegyzés szerint zárultak. Gyümöleszpálinkafélékben a kereslet élénkebb és törköly 4.90—5.10, szilvórium új 5.40—5.60, seprőpálinka 4.50—4.80, borpárlat 5.80—6.20 pengőig kelt el 10.000 literfokokként a termelő állomáson és 2 százalék forgalmi adó.

Fapiac. Csendes forgalom mellett a fenyőfaárak változatlanok. Keményfában az árak némileg megszilárdultak, a túlzott árköveteléseket azonban a magyar fűrésztelepek nem fogadják el, mert a fűrészáru árai alig emelkedtek. Tüzifában az üzletmenet élénk, a kínálat gyenge. Erdélyi bükkhasáb 236—250, belföldi áru 225—255 pengő, szlovénkövi tüzifa 1250—1650 csehkorona, jugoszláv áru 2300—2600 dinár vagononként, magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 22-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.71 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: Csehkorona 16.94 (17.02); szerb dinár 9.99 (10.05); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.43 (3.48); olasz lira 30 (30.25); osztrák schilling 80.40 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.25 (23.45); ezüst egykoronás 0.44½ (0.45½); ezüst forint 1.19 (1.21); ezüst ötkoronás 2.30 (2.40) fillér darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó „RATINOL“

sváb, ruszn-, csótány-irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napj árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Marányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen!

Szakorvosi

rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókusfalvi szemben.)

A legelőkérdés és annak fontossága

Írta: **Dr. Piukovich József**
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés a szükséges orvoslást megtalálhatja és az anynyira fontos legelőkérdésnek javulását kedvezőbb körülmények közé óhajtja hozni. Kapható A VASÁRNAP könyvosztályánál, Budapest, Ó-u. 10.

MÁTHÉ ANDRÁS
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.
Legmodernebb pálinkafőző készülékek rak-tára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.
Kérjen árajánlatot.

Gyümölcsfa élősövény eladás.
Nagy tüskéjű gledicsia és diszsövény, vegyesvirágú orgona, szép gyökérrel ezrenként 18 pengő. 25 darab vegyes gyümölcsfa, sárgabarack, mandula, meggy, cseresznye, őszibarack, dió, szilva, ingyen csomagolásban rendelhető
Vajda Sándornál, Vértesacska.
A „**Vasárnap**“ a falusi gazdák lapja.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT
legelőnyösebben a „**HANGYA**“
vidéki szövetkezetekben szerezheti bel
★
Tartalékpenzek legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámla-betétek a **HANGYA** központnál gyümölcsöz-tethetők!

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók
marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecs-kavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a „**HANGYA**“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szövetkezetek figyelmébe!
Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a „**HANGYA**“ ruházati és diszműárúosztályánál.

A világot 33 év óta uráló eredeti angol **THE CHAMPION**
kerékpárokat és Central Bobbin sülyesztős varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2 10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körút 41.
1000 képes árjegyzék ingyen.